

แผนขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗

โรงเรียนบ้านเหล่าคำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แผนขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา

โรงเรียนบ้านเหล่าคำ

ประจำปีการศึกษา 2567

โรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับ
ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
(ประเภทที่ ๑)

โรงเรียนบ้านเหล่าคำ

ตำบลเหล่าเสือโก้ก อำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่าคำ ปีการศึกษา 2567 ได้ทำขึ้นให้สอดคล้องกับแผน
ชัยยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี และสภาพปัจจุบันของท้องถิ่นและชุมชน
อีกทั้งแนวนโยบายรัฐบาล จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเป็นกรอบแนวทางการใช้
งบประมาณ และในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เน้นในการใช้นวัตกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษา

ทางโรงเรียนขอขอบคุณ คณะครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์การปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการต่างๆที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ส่งเสริมสนับสนุนทุกๆ
ด้านจนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษาโรงเรียนบ้าน
เหล่าคำ ปีการศึกษา 2567 เล่มนี้จะส่งผลที่ดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดการเรียนการสอนอย่างมี
คุณภาพ ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่ให้ความร่วมมืออย่างยิ่ง

โรงเรียนบ้านเหล่าคำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	๑๐
ส่วนที่ ๓ โครงการ/แผนงาน	๑๒
ส่วนที่ ๔ นวัตกรรมเชิงระบบ	๒๔
ส่วนที่ ๕ นวัตกรรมครู	๓๓
บรรณานุกรม	

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. ประวัติ ที่ตั้ง/ สภาพพื้นที่เขตบริการและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาตามนโยบาย

โรงเรียนบ้านเหล่าคำ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลเหล่าเสือโก้ก อำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ ๓๔๐๐๐ โรงเรียนบ้านเหล่าคำก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ เนื่องจากบ้านเหล่าคำตั้งอยู่ห่างจากหมู่บ้านใกล้เคียงเกินกว่า ๒,๐๐๐ เมตร ไม่สะดวกต่อการที่ผู้ปกครองจะส่งบุตรหลานไปเข้าเรียนที่โรงเรียนใกล้เคียง ดังนั้นชาวบ้านจึงได้พร้อมใจกันที่จะขอจัดตั้งโรงเรียนขึ้นที่ในหมู่บ้านของตนเอง โดยการนำของนายสุวรรณ กาญจนรัตน์ ผู้ใหญ่บ้าน นายทองลา พิมพ์บุญมา ครูใหญ่โรงเรียนบ้านเหล่าคำ นายสิงห์ นราพันธ์ คหบดี โดยผู้มีจิตศรัทธาบริจาคที่ดินสำหรับปลูกสร้างอาคารเรียน เนื้อที่ประมาณ ๗ ไร่เศษ คือ พระอธิการทอง เบิกบาน นายคำสงค์ บุตรวงศ์ นายพรหม สายหงส์ นายพรหม อัครปัสสา นายมา แก่นสาร และนายพร โสภาพ โดยสร้างอาคารเรียนชั่วคราวขึ้นจำนวน ๑ หลัง ๒ ห้องเรียน นายทองลา พิมพ์บุญมา เป็นครูใหญ่ นางละม่อม วงศ์สุวรรณ เป็นครูผู้ปฏิบัติการสอน เปิดสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๔ มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น ๕๐ คน

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้รับความจัดสรรงบประมาณจากราชการ จำนวน ๑๔๐,๐๐๐ บาท สำหรับสร้างอาคารเรียนถาวรแบบ ป.๑ช. ได้ถุนสูง ทรงปั้นหย่า ๓ ห้องเรียน และเปิดใช้เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๐

ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้รับความจัดสรรงบประมาณจำนวน ๑๖,๐๐๐ บาท เพื่อสร้างส้วม จำนวน ๑ หลัง ๒ ที่ (แบบจังหวัด)

ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ นางสุจิตต์ สายประเสริฐ ข้าราชการครู โรงเรียนบ้านเหล่าคำได้บริจาคที่ดินให้โรงเรียนทางด้านทิศตะวันออกเนื้อที่ประมาณ ๒๐๐ ตารางวา เพื่อตัดถนนเข้าโรงเรียน คณะครูชาวบ้านก็ได้ร่วมกันบริจาคเงินเพื่อสร้างเสาธงเหล็กแทนของเก่าที่ชำรุดเป็นจำนวนเงิน ๕,๐๐๐ บาท

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นโรงเรียนในโครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอน (อาร์ไอที) เพื่อแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียน จนถึง ปี พ.ศ. ๒๕๓๒

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้รับความจัดสรรงบประมาณสำหรับสร้างอาคารเรียนแบบ สปช. ๑๐๒/๒๖ จำนวน ๑ หลัง ๓ ห้องเรียน จำนวน ๗๗๖,๐๐๐ บาท

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้รับความจัดสรรงบประมาณจากราชการ จำนวน ๑๒๑,๕๐๐ บาท สำหรับคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ระบบเคลื่อนที่ประจำห้องเรียน Movable Computer for Classroom : Mcc Type ๑

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้รับความจัดสรรงบประมาณจำนวน ๒๖๗,๓๐๐ บาท เพื่อสร้างส้วม แบบ สปช.๖๐๔/๔๕

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้รับความจัดสรรงบประมาณจากราชการ จำนวน ๕๕,๐๐๐ บาท ซ่อมแซมระบบไฟฟ้า สำหรับสร้างอาคารเรียนถาวรแบบ ป.๑ช.

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้รับความจัดสรรงบประมาณจากราชการ จำนวน ๑๑๕,๘๐๐ บาท ซ่อมแซม หลังคา สำหรับสร้างอาคารเรียนแบบ สปช. ๑๐๒/๒๖

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับความจัดสรรงบประมาณจากราชการ จำนวน ๒๓๐,๑๐๐ บาท ซ่อมแซม หลังคา สำหรับสร้างอาคารเรียนถาวรแบบ ป.๑ช.

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นโรงเรียนในโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับประถมศึกษา

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวน ๒๙๙, ๐๐๐ บาท ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน
สพข. ๑๐๒ ฟ้าเพดาน หลอดไฟ

ตั้งแต่เริ่มก่อสร้างโรงเรียนถึงปัจจุบัน มีผู้มาดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ดังนี้

๑. นายทองลา พิมพ์บุญมา ตำแหน่งครูใหญ่ ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๑๗-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๑๙
๒. นางละม่อม วงศ์สุวรรณ รักษาราชการในตำแหน่งครูใหญ่ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๑๙-๑๐
มกราคม ๒๕๒๐

๓. นายนิกร พลสวัสดิ์ ตำแหน่งครูใหญ่ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ มกราคม-๘ มิถุนายน ๒๕๒๑

๔. นายสุจิตต์ มุสิกกา ตำแหน่งครูใหญ่ ตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๒๑-๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๕

๕. นายจันทิ กาวลย์ ตำแหน่งครูใหญ่ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๕-๑๔ ตุลาคม ๒๕๓๐

๖. นายบัวกัน โมฬีชาติ ตำแหน่งครูใหญ่ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๓๐-๑๙ มกราคม ๒๕๔๐

๗. นายบัวกัน โมฬีชาติ ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๐ - ๖ กุมภาพันธ์
๒๕๕๔

๘. นายไพฑูรย์ แจ่มพันธ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าคำ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน
๒๕๕๔ - ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

๙. นายวิทยา แสงงาม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าคำ ตั้งแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์
๒๕๕๖ - ๒๕๖๒

๑๐. นายปรีชาชัย เรืองศรี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าคำ ตั้งแต่วันที่ ๒๓
ธันวาคม ๒๕๖๒ - ปัจจุบัน

ที่ตั้งของโรงเรียนมีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ จดกับทางสาธารณะประโยชน์ของชุมชนบ้านเหล่าคำ

ทิศใต้ จดกับทางสาธารณะประโยชน์ของชุมชนบ้านเหล่าคำ -บ้านเหล่าแค

ทิศตะวันออก จดกับที่ดินของชาวบ้านเหล่าคำ

ทิศตะวันตก จดกับทางสาธารณะประโยชน์ของชุมชนบ้านเหล่าคำ

มีพื้นที่ทั้งหมด ๗ ไร่ ๒ งาน

พื้นที่เขตบริการประกอบด้วย หมู่ ๕ บ้านเหล่าคำ

ปัจจุบันโรงเรียนบ้านเหล่าคำเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เปิดทำการสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๓ และ
ประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

๒. ภาระงาน / ปริมาณ

ข้อมูลด้านบุคลากร

ข้อมูลด้านบุคลากร

ข้อมูลด้านบุคลากร

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	อันดับ	วุฒิ	สาขาวิชาเอก
๑	นายปรีชาชัย เรืองศรี	ผู้อำนวยการโรงเรียน	คศ.๓	ศษ.ม.	การบริหารการศึกษา
๒	นายปกรณ์ หล้าทอง	ครู	คศ.๓	ค.บ.	วิทยาศาสตร์
๓	นางวิภาดา สุวรรณกำจาย	ครู	คศ.๓	ค.ม.	การบริหารการศึกษา
๔	นางสาวยุวดี ไพเราะ	ครู	คศ.๑	ค.บ.	สังคมศึกษา
๕	นางกุลวดี คำมนตรี	พนักงานราชการ	-	ศศ.บ	ภาษาอังกฤษ
๖	นางสาวเนียนวรรณ เพ็ชรทอง	ผู้ปฏิบัติงานธุรการ	-	บธ.บ	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
๗	นายนิติศาสตร์ เรืองศรี	ครูอัตราจ้าง	-	ร.บ.	การปกครอง
๘	นายภูมิ แก่นสาร	นักการภารโรง	-	ม.๓	-

แยกตามวุฒิการศึกษา

คุณวุฒิ	ผู้บริหาร/ครู		พนักงานราชการ		ลูกจ้างเหมาบริการ		รวม
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๑. ปริญญาตรี	๒	๑	-	๑	-	๑	๔
๒. ปริญญาโท	๑	๑	-	-	-	-	๒
๓. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-
๔. มัธยมศึกษา	-	-	-	-	๑	-	๑
รวม	๓	๒	-	๑	๑	๑	๘

แยกตามประเภทตำแหน่ง

ประเภทตำแหน่ง	จำนวน		รวม	หมายเหตุ
	ชาย	หญิง		
๑. ผู้บริหาร	๑	-	๑	
๒. ครู	๑	๒	๓	
๓. พนักงานราชการ	-	๑	๑	
๔. ผู้ปฏิบัติงานธุรการ (ลูกจ้างเหมารายเดือน)	-	๑	๑	
๕. ครูอัตราจ้าง	๑	-	๑	
๖. ผู้ปฏิบัติงานนักการภารโรง (ลูกจ้างเหมารายเดือน)	๑	-	๑	
รวม	๔	๔	๘	

- บุคลากรทั้งหมด ๘ คน แยกเป็นชาย ๔ คน หญิง ๔ คน

ข้อมูลด้านนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๗

ชั้น	จำนวน		รวม	จำนวนห้องเรียน
	ชาย	หญิง		
ชั้นอนุบาลปีที่ ๑	-	๒	๒	๑
ชั้นอนุบาลปีที่ ๓	๑	๓	๔	๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	๑	๔	๕	๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	๑	๓	๔	๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	๖	๒	๘	๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	๒	๖	๘	๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	๔	๕	๙	๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	๓	๓	๖	๑
รวมทั้งสิ้น	๑๘	๒๘	๔๖	๘

*หมายเหตุ ข้อมูล ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๗

ข้อมูลด้านอาคารเรียนอาคารประกอบ

รายการ	จำนวน	
	หลัง	ห้อง
๑.อาคารเรียน แบบ ป.๑ช (สร้าง พ.ศ.๒๕๑๙)	๑	๓
๒.อาคารเรียน แบบ สปช.๑๐๒/๒๖ (สร้าง พ.ศ.๒๕๔๔)	๑	๓
๓.ส้วม แบบ สปช.๖๐๔/๔๕ (สร้าง พ.ศ.๒๕๕๙)	๑	๓
๔.ส้วมแบบจังหวัด (สร้าง พ.ศ.๒๕๒๕)	๑	๒
๕.โรงอาหาร(สร้าง พ.ศ.๒๕๔๔)	๑	๑
๖.ประดิษฐานพระพุทธรูป	๓	-
๗.ถังเก็บน้ำ แบบ ฝ.๓๓ (สร้าง พ.ศ.๒๕๓๔)	๑	-
๘.ถังเก็บน้ำ แบบ ฝ.๓๓ (สร้าง พ.ศ.๒๕๓๖)	๑	-
๙.ศาลา(สร้าง พ.ศ.๒๕๖๔)	๑	-

ข้อมูลด้านการจัดการศึกษา

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

โครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่าคำ

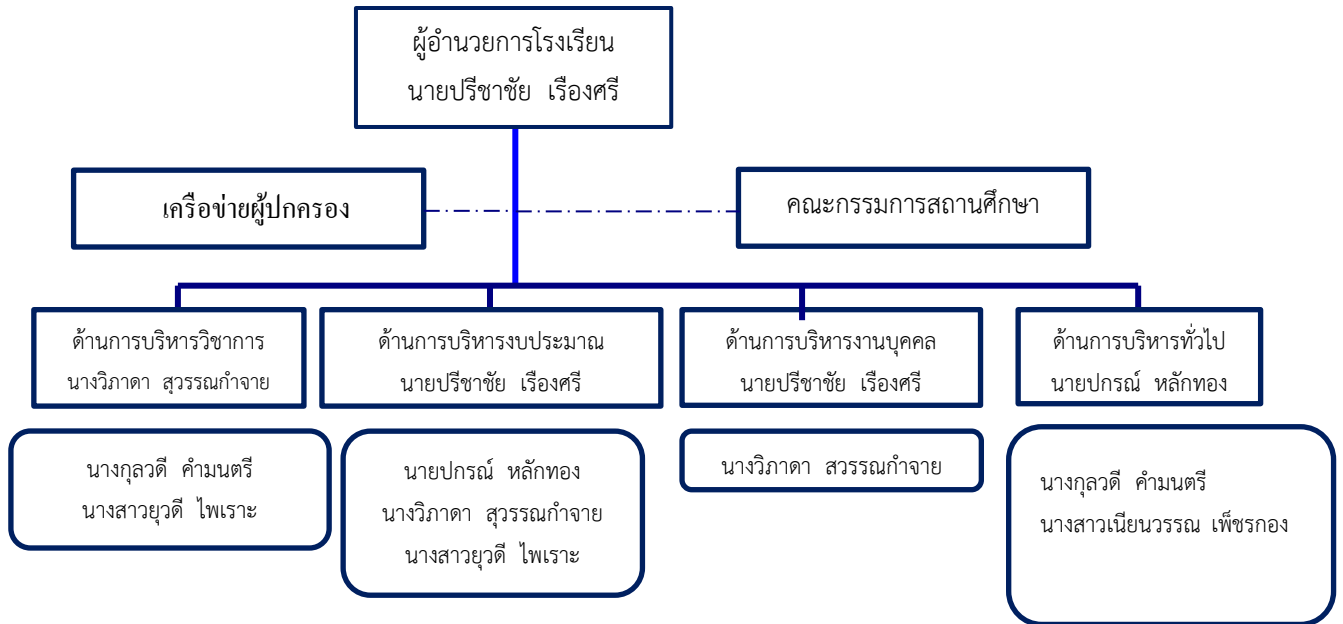
พุทธศักราช ๒๕๖๗

กลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรม	เวลาเรียน					
	ระดับประถมศึกษา					
	ป. ๑	ป. ๒	ป. ๓	ป. ๔	ป. ๕	ป. ๖
กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
คณิตศาสตร์	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๘๐	๘๐	๘๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
- สังคมศึกษา	(๔๐)	(๔๐)	(๔๐)	(๘๐)	(๘๐)	(๘๐)
- ประวัติศาสตร์	(๔๐)	(๔๐)	(๔๐)	(๔๐)	(๔๐)	(๔๐)
สุขศึกษา และพลศึกษา	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐
ศิลปะ	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
การทำงานอาชีพ	๔๐	๔๐	๔๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
ภาษาต่างประเทศ	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๘๐	๘๐	๘๐
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐
รายวิชาเพิ่มเติม						
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
การป้องกันการทุจริต	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
แนะแนว	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
ลูกเสือ	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
ชุมนุม	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
รวมเวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	๑,๐๔๐	๑,๐๔๐	๑,๐๔๐	๑,๐๔๐	๑,๐๔๐	๑,๐๔๐

หมายเหตุ จุดเน้นที่เป็นหน้าที่พลเมืองจัดบูรณาการในทุกกิจกรรมในหลักสูตร นอกหลักสูตรปรับเปลี่ยนตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้และและนโยบายจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เริ่มปีการศึกษา ๒๕๖๐ รายวิชา การป้องกันการทุจริต เริ่มปีการศึกษา ๒๕๖๒

โครงสร้างการบริหารงาน

โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนบ้านเหล่าคำ

๓. ผลงานที่ประสบผลสำเร็จในปีการศึกษาที่ผ่านมา

๓.๑ ผลการสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย			
		ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ผลต่าง(+ / -)	ลำดับการพัฒนา
ภาษาไทย	๑๐๐	๕๑.๒๕	๔๔.๔๘	- ๖.๗๗	ลดลง
คณิตศาสตร์	๑๐๐	๑๙.๕๐	๒๐.๙๓	+๑.๔๓	เพิ่มขึ้น
วิทยาศาสตร์	๑๐๐	๓๓.๓๓	๓๓.๒๕	- ๐.๐๘	ลดลง
ภาษาอังกฤษ	๑๐๐	๒๗.๖๐	๒๗.๑๙	- ๐.๔๑	ลดลง

๓.๓ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจาก สมศ. รอบแรก (ปีการศึกษา ๒๕๔๘)

มาตรฐาน	เกณฑ์คุณภาพมาตรฐาน		
	ปรับปรุง	พอใช้	ดี
ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์			✓
มาตรฐานที่ ๔ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิด สังเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรองและมี วิสัยทัศน์		✓	
มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	✓		
มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง		✓	
มาตรฐานที่ ๙ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต		✓	
มาตรฐานที่ ๑๐ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี			✓
มาตรฐานที่ ๑๒ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา			✓
ด้านผู้สอน มาตรฐานที่ ๒๒ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		✓	
มาตรฐานที่ ๒๔ ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ		✓	
ด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษามีการจัดองค์กร / โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา			✓
มาตรฐานที่ ๑๔ สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา			✓
มาตรฐานที่ ๑๘ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		✓	
มาตรฐานที่ ๒๐ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ			✓
มาตรฐานที่ ๒๖ สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้		✓	

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจาก สมศ. รอบสอง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน : ประถมศึกษา	ผลการประเมิน อิงเกณฑ์		ผลการประเมิน อิงสถานศึกษา		ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ	คะแนน	ระดับ คุณภาพ		
ด้านผู้เรียน						
มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	๓.๔๑	ดี	๓	ดี	๓.๒๑	ดี
มาตรฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	๓.๔๐	ดี	๓	ดี	๓.๒๐	ดี
มาตรฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	๓.๒๖	ดี	๓	ดี	๓.๑๓	ดี
มาตรฐานที่ ๔ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์	๒.๘๒	ดี	๓	ดี	๒.๙๑	ดี
มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	๓.๔๖	ดี	๓	ดี	๓.๒๓	ดี
มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	๓.๐๑	ดี	๓	ดี	๓.๐๑	ดี
มาตรฐานที่ ๗ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	๓.๔๗	ดี	๓	ดี	๓.๒๔	ดี
ด้านครู						
มาตรฐานที่ ๘ ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับสายงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ	๓.๒๐	ดี	๓	ดี	๓.๑๐	ดี
มาตรฐานที่ ๙ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	๒.๘๓	ดี	๒	พอใช้	๒.๔๒	พอใช้
ด้านบริหาร						
มาตรฐานที่ ๑๐ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ	๓.๑๗	ดี	๓	ดี	๓.๐๙	ดี
มาตรฐานที่ ๑๑ สถานศึกษามีการจัดองค์กร / โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา	๓.๑๘	ดี	๓	ดี	๓.๐๙	ดี
มาตรฐานที่ ๑๒ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	๓.๐๖	ดี	๓	ดี	๓.๐๓	ดี
มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีการสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	๓.๑๐	ดี	๓	ดี	๓.๐๕	ดี
มาตรฐานที่ ๑๔ สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	๓.๒๗	ดี	๓	ดี	๓.๑๔	ดี
ภาพรวมสถานศึกษาจัดการศึกษา ☒ สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา ☐ ไม่สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา						

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสมศ. รอบสาม

มาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก	ระดับคุณภาพ				
	ต้อง ปรับปรุง เร่งด่วน	ต้อง ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี					/
มาตรฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์					/
มาตรฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					/
มาตรฐานที่ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น				/	
มาตรฐานที่ ๖ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน			/		
มาตรฐานที่ ๖ ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					/
มาตรฐานที่ ๗ ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา					/
มาตรฐานที่ ๘ พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและต้นสังกัด					/
มาตรฐานที่ ๙ ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจและ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา					/
มาตรฐานที่ ๑๐ ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็น เอกลักษณ์ของสถานศึกษา					/
มาตรฐานที่ ๑๑ ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของ สถานศึกษา					/
มาตรฐานที่ ๑๒ ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษา มาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวการปฏิรูปการศึกษา				/	

ภาพรวมสถานศึกษาจัดการศึกษา สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา ไม่สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา

๔. เงินงบประมาณโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรม ปีการศึกษา ๒๕๖๗

รายการ	จำนวนเงิน(บาท)	หมายเหตุ
เงินงบประมาณโรงเรียนนำร่องพื้นที่ นวัตกรรม	๓๗,๕๐๐	-

ส่วนที่ ๒

ทิศทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน (Vision)

โรงเรียนบ้านเหล่าคำ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณภาพและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ มีความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรม มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมการใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี สืบสานงานประเพณีวัฒนธรรมไทย น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน ประสานความร่วมมือทุกภาคส่วนด้วยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพ

พันธกิจ (Mission)

๑. โรงเรียนจัดการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพและทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ ๒๑ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา บนพื้นฐานความเป็นไทย
๒. มุ่งเน้นในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีการคิดวิเคราะห์ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และค่านิยม ๑๒ ประการ มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักคุณค่าในตนเอง ห่างไกลยาเสพติด
๓. มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ก้าวทันเทคโนโลยี สืบสานประเพณีวัฒนธรรมไทยใช้ชีวิตอย่างพอเพียง
๔. น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เน้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษา
๕. โรงเรียนประสานความร่วมมือ และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา
๖. จัดการบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ (Gold)

1. ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
2. ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนรู้และเกิดค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม สุขภาพจิตสุขภาพกายที่ดีและห่างไกลยาเสพติด
3. ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง ก้าวทันเทคโนโลยี รักและสืบสานประเพณีวัฒนธรรมไทย
4. ผู้เรียนมีทักษะในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน
5. ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษา
6. ผู้เรียนได้รับความเสมอภาคและโอกาสทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ

กลยุทธ์โรงเรียน(Strategy)

๑. ยกระดับการจัดการเรียนการสอนคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะตามหลักสูตร
๒. ส่งเสริมปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
๓. ส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑

๔. ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานการศึกษา
๖. ส่งเสริมพัฒนาการบริหารจัดการ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
๖. มีการพัฒนาหลักสูตรและการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

คำขวัญโรงเรียน

เรียนดี มีวินัย ใฝ่ศึกษา พัฒนาสังคม

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

มารยาทดี ศรีเหล้าคำ

คุณธรรมอัตลักษณ์

มีวินัย ใจซื่อสัตย์ รับผิดชอบ อยู่อย่างพอเพียง

เอกลักษณ์โรงเรียน

สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย

ส่วนที่ ๓

โครงการ/แผนงาน

โครงการ โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ และบูรณาการขับเคลื่อนด้วยกระบวนการ “ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC)” เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

หน่วยงาน โรงเรียนบ้านเหล่าคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

ความเกี่ยวข้อง (หลัก/สนับสนุน) กับเป้าหมายแผนย่อย ข้อ ๑ วิทยาลัย/วิทยุณ มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครอบคลุม รู้จักคิดวิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึก พลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น

ผู้ประสานงานหลัก นายปรีชาชัย เรืองศรี

โทรศัพท์/โทรสาร ๐๖๒๑๙๕๕๑๙๙

ลักษณะโครงการ : โครงการต่อเนื่อง โครงการใหม่

กลุ่มบริหารงานที่รับผิดชอบ : กลุ่มงานบริหารงานวิชาการ

ส่วนที่ ๑ ความเชื่อมโยง/ความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : M๑

(หลัก) ยุทธศาสตร์ชาติ (Z) ด้าน ๓ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

(๑) เป้าหมาย คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

(๒) ประเด็น พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(หลัก) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y) ประเด็น (๑๑)การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(๑) เป้าหมายระดับประเด็น (Y๒) คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

(๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ (๓) แผนย่อยการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น

(๓) เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) วิทยาลัย/วิทยุณ มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครอบคลุม รู้จักคิดวิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึก พลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น

ความสอดคล้องห่วงโซ่คุณค่า (Value Chains)ของเป้าหมายแผนย่อย

(หลัก) Vo๓ รูปแบบการเรียนรู้

F๐๓๐๓ ระบบการเรียนรู้ที่เน้นการนำทักษะพื้นฐานที่จำเป็นแต่ละวิชาหลักมากระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างทักษะการปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง

ส่วนที่ ๒ สรุปเนื้อหาสำคัญของโครงการ (X) : M๒ – M๓

๑. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ หมวด ๔ แนวการจัดการศึกษามาตราที่ ๒๔ แนวการจัดการศึกษา กำหนดให้โรงเรียนจัดการศึกษาโดยฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน รักการศึกษาค้นคว้า และมีความรู้อันเป็นสากล มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ว่าผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลจากความจำเป็นและความสำคัญดังกล่าว โรงเรียนพยายามส่งเสริมให้ครู เข้ารับการอบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาตนเองตลอดจนการนิเทศภายในและให้ขวัญและกำลังใจกับครู การพัฒนาครูเพื่อส่งผลการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียน ซึ่งในปีการศึกษา ๒๕๖๖ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษายังอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ ครูและผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาควบคู่กัน โรงเรียนบ้านเหล่าคำจึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อพัฒนาทักษะการสอนของครู
- ๒.๒ เพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา
- ๒.๓ เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

๓. เป้าหมาย

๓.๑ ผลผลิต(Output)

- ครูทุกคนได้รับการพัฒนาตนเองสามารถสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา และแสวงหาความรู้
อย่างต่อเนื่อง

- นักเรียนทุกคนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ การอ่าน การเขียน

๓.๒ ผลลัพธ์(Outcome)

- ครูร้อยละ ๑๐๐ มีการพัฒนาในด้านวิชาชีพ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน เหมาะสมกับ
ความเป็นครู

- นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพัฒนาขึ้น

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘)

๕. แผนปฏิบัติการ(Action Plan)

กิจกรรม	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔	ผู้รับผิดชอบ
	(ต.ค. -ธ.ค.)	(ม.ค. -มี.ค.)	(เม.ย. -มิ.ย.)	(ก.ค. - ก.ย.)	
๑.ประชุมปฏิบัติการ			✓		นายปรีชาชัย เรืองศรี
๒. จัดเก็บข้อมูลดำเนินการ สร้างนวัตกรรม ครูสร้างนวัตกรรมอย่างน้อย คนละ ๑ เรื่อง และใช้นวัตกรรม	✓	✓	✓	✓	นางวิภาดา สุวรรณกำจาย
๒.๑นวัตกรรม รูปแบบการ บริหารหลักสูตรบูรณาการ ผ่านกระบวนการ PLC	✓	✓		✓	นายปรีชาชัย เรืองศรี
๒.๒ การจัดการเรียนรู้ Active learning ผ่าน กระบวนการพัฒนาทักษะ กล้ามเนื้อมัดเล็กโดย กระบวนการพัฒนาทักษะทาง สมอง EF	✓	✓		✓	นางกุลวดี คำมนตรี
๒.๓การแก้ปัญหาการอ่าน ออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง ภาษาไทยกับ เรื่องราวในชุมชนโดยใช้ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิง รุก Active Learning สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง (Brain-Based Learning) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒	✓	✓		✓	นางวิภาดา สุวรรณกำจาย
๒.๔ การพัฒนาสมรรถนะการ เรียนรู้วิทยาศาสตร์การ ขยายพันธุ์พืชในชุมชนแนวคิด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Leaning) ร่วมกับการ จัดรูปแบบการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ สาธิต(Demonstration	✓	✓		✓	นายปกรณ์ หลักทอง

Method)ก ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๔ ๒.๕การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active learning บูรณาการแนวการสอนบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ(TPACK) แนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖	✓	✓		✓	นางสาวยุวดี ไพเราะ
๓. จัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	✓	✓			นางวิภาดา สุวรรณกำจาย
๔. สรุปการดำเนินงาน		✓			นางวิภาดา สุวรรณกำจาย

๖. งบประมาณ ๓๗,๕๐๐ บาท

กิจกรรม	ที่มางบประมาณ		ค่าใช้จ่าย			
	รับจัดสรร	บริจาค	ตอบแทน	ใช้สอย	วัสดุ	ครุภัณฑ์
๑. ประชุมปฏิบัติการ	-				-	
๒. จัดเก็บข้อมูลดำเนินการสร้างนวัตกรรม ครูสร้างนวัตกรรมอย่างน้อยคนละ ๑ เรื่อง และใช้นวัตกรรม ๒.๑การบริหารจัดการศึกษาด้วยศาสตร์พระราช “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เพื่อยกระดับคุณภาพของผู้เรียนแบบองค์รวม	๗,๕๐๐				๗,๕๐๐	

<p>๒.๒ การจัดการเรียนรู้ Active learning ผ่าน กระบวนการพัฒนาทักษะ กล้ามเนื้อเล็กโดย กระบวนการพัฒนาทักษะทาง สมอง EF</p>	๗,๕๐๐				๗,๕๐๐	
<p>๒.๓ การแก้ปัญหาการอ่าน ออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง ภาษาไทยกับ เรื่องราวในชุมชนโดยใช้ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิง รุก Active Learning สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง (Brain-Based Learning) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒</p>	๗,๕๐๐				๗,๕๐๐	
<p>๒.๔ การพัฒนาสมรรถนะการ เรียนรู้วิทยาศาสตร์การ ขยายพันธุ์พืชในชุมชนแนวคิด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับการ จัดรูปแบบการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ สาธิต(Demonstration Method)ก ชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๓-๔</p>	๗,๕๐๐				๗,๕๐๐	
<p>๒.๕ การพัฒนารูปแบบการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิง รุก Active learning บูรณา การแนวการสอนบูรณาการ เทคโนโลยีในการสอน เนื้อหาวิชาเฉพาะ(TPACK) แนวการสอนแบบบูรณาการ เนื้อหาและภาษา (CLIL) และ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชน เป็นฐาน (CBL) ชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๕-๖</p>	๗,๕๐๐				๗,๕๐๐	

๓. จัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	-				-	
๔. สรุปการดำเนินงาน	-				-	
รวม	๓๗,๕๐๐				๓๗,๕๐๐	

๗. ผู้เข้าร่วมโครงการ

ผู้เข้าร่วม	ครู	นักเรียน	ผู้ปกครอง	กรรมการฯ	อื่นๆ
จำนวน	๗	๔๖	-	-	-

๘. การติดตามและประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการ	เครื่องมือ
- ครูมีนวัตกรรมและสื่อการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ -นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	การสังเกต การนิเทศติดตาม การทดสอบ การสัมภาษณ์	แบบสังเกต แบบนิเทศ แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ ครูมีทักษะการสอนที่หลากหลาย
- ๙.๒ ครูมีนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- ๙.๓ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

แผนงานการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนบ้านเหล่าคำ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

แผนงานที่	กิจกรรมหลัก	ข้อกฎหมาย	กิจกรรมรอง	วันเดือนปี
๑	การสร้าง เครือข่าย คณะกรรมการ ขับเคลื่อนฯ ระดับ สถานศึกษา	พ.ร.บ.พื้นที่ฯ ๖๒ มาตรา ๓ มาตรา ๕ (๓) (๔) มาตรา ๒๐ (๑) (๒)	๑.๑ แสวงหาความร่วมมือทุกภาคส่วน เช่น ภาคการศึกษาองค์กรส่วนท้องถิ่น กลุ่มภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เด็กและเยาวชน	๑๘ ก.ย. ๖๗
			๑.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษา	๑๘ ก.ย. ๖๗
			๑.๓ ประชุมกรรมการขับเคลื่อนฯ ระดับสถานศึกษา ระดมความคิดเห็น กำหนดทิศทางการพัฒนานวัตกรรม	๒๐ ก.ย. ๖๗
			๑.๔ มีแผนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานฯ	๒๐ ก.ย. ๖๗
๒	การจัดทำ แผนพัฒนา นวัตกรรม	พ.ร.บ.พื้นที่ฯ ๖๒ มาตรา ๕ (๑) (๒) มาตรา ๒๐ (๑) (๒) (๓)	๒.๑ ประชุมคณะครู สร้างการรับรู้ บทบาท ภารกิจ รร นำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	๕ ส.ค. ๖๗
			๒.๒ จัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนานวัตกรรมระดับสถานศึกษา	๙ ส.ค. ๖๗
			๒.๓ จัดทำ แผนพัฒนานวัตกรรมระดับห้องเรียน (ครูทุกคน)	๙ ส.ค. ๖๗
			๒.๔ ประชาพิจารณ์ แผนพัฒนานวัตกรรม โดยประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษา และผู้ใช้ประโยชน์	๙ ส.ค. ๖๗
			๒.๕ นำเสนอขอความเห็นชอบ ต่อคณะกรรมการสถานศึกษา	๘ ต.ค.๖๗
			๒.๖ นำเสนอขอความเห็นชอบ ต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ของจังหวัด	
๓	การสร้าง รูปแบบการ บริหารจัดการ ตนเอง	พ.ร.บ.พื้นที่ฯ ๖๒ มาตรา ๕ (๓) (๔) มาตรา ๒๘, ๓๐ (มาตรา ๓๓)	๓.๑ ทบทวนการบริหารสถานศึกษาที่ผ่านมา จุดเด่น จุดด้อย จุดที่ควรพัฒนา สามารถรองรับการเกิดนวัตกรรมการศึกษา ได้เพียงใด	๑ ต.ค.๖๗
			๓.๒ การออกแบบโครงสร้างการบริหารที่รองรับการเกิดนวัตกรรม/ ปรับ-ยุบ-รวม บทบาทภารกิจที่เกินจำเป็น และบูรณาการเชื่อมโยงเสริมพลังการเปลี่ยนแปลง	๑ ต.ค.๖๗
			๓.๓ ออกแบบกระบวนการบริหารงบประมาณ และจัดทำแผนปฏิบัติการใช้งบประมาณประจำปี	๑ ต.ค.๖๗

แผนงานที่	กิจกรรมหลัก	ข้อกฎหมาย	กิจกรรมรอง	วันเดือนปี
			สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมของครู (มาตรา ๒๘, ๓๐)	
			๓.๔ ตั้งคณะทำงาน ทบทวน การนำเข้านโยบายของส่วนราชการที่เป็นภาระเกินจำเป็น เพื่อนำเข้าสู่แผนพัฒนานวัตกรรม ก่อนเสนอขอความเห็นชอบคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ของจังหวัด (มาตรา ๓๓)	๑ ต.ค.๖๗
๔	การวางแผนพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่รองรับมาตรฐานการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ร.บ.พื้นที่ฯ ๖๒ มาตรา ๕ (๑) (๒) มาตรา ๑๘ (๓) มาตรา ๒๐ (๕) (๗) (๘) (๑๐) มาตรา ๓๗, ๓๘	๔.๑ มีกิจกรรมการประชุมสร้างการรับรู้และตระหนักในสถานศึกษานำร่อง มีเจตคติที่ดี กล้าที่จะเปลี่ยนแปลง	๗ ต.ค.๖๗
			๔.๒ มีการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	๗ ต.ค.๖๗
			๔.๓ มีการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา สำหรับครูในสถานศึกษา นำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	๗ ต.ค.๖๗
			๔.๔ มีการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครูด้านการวัดผลประเมินผลผู้เรียน	๗ ต.ค.๖๗
			๔.๕ มีการนิเทศ ติดตาม และเสริมพลังครู และบุคลากรทางการศึกษาในการสร้างความรู้ความเข้าใจในการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้	๘ ต.ค.๖๗
๕	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	พ.ร.บ.พื้นที่ฯ ๖๒ มาตรา ๕ (๑) (๒) มาตรา ๒๐ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) มาตรา ๒๕ (มาตรา ๓๕)	๕.๑ ประชุมครู/ ทบทวน หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่มีอยู่ ว่าสอดคล้องกับเป้าหมายนวัตกรรมตามแผนพัฒนานวัตกรรมเพียงใด	๓๐ เม.ย. ๖๗
			๕.๒ ร่วมกัน กำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ใหม่ เพื่อยกร่างกรอบแนวคิดของหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ เชื่อมโยงกับกรอบหลักสูตรองจังหวัดและบริบทของโรงเรียน	๓๐ เม.ย. ๖๗
			๕.๓ วางแผน พัฒนาระบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ/เชิงรุก และจัดทำคู่มือการนำกรอบหลักสูตรไปใช้ในหลักสูตรสถานศึกษา (มาตรา ๓)	๓๐ เม.ย. ๖๗
			๕.๔ ทบทวน วางแผน การผลิต การจัดหา การจัดซื้อ การนำสื่อ ตำรา แบบเรียน มาใช้อย่างอิสระให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๕ (มาตรา ๓๕)	๓๐ เม.ย. ๖๗

แผนงานที่	กิจกรรมหลัก	ข้อกำหนด	กิจกรรมรอง	วันเดือนปี
			๕.๕ วางแผนการวัดผลประเมินผลฐานสมรรถนะและการเทียบโอน รวมทั้งจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (มาตรา ๒๕)	๓๐ เม.ย. ๖๗
			๕.๖ นำหลักสูตร และระเบียบการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และนำเสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ของจังหวัด (มาตรา ๒๕)	๓๐ เม.ย. ๖๗
			๕.๗ มีการนิเทศ ติดตาม สนับสนุน การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับกรอบหลักสูตรจังหวัด	๑๐ ต.ค ๖๗
๖	การพัฒนา ระบบนิเวศน์ การเรียนรู้	พ.ร.บ.พื้นที่ฯ ๖๒ มาตรา ๕ (๑) (๒) (๓) (๔), มาตรา ๒๐ (๗) (๘) (มาตรา ๓๔)	๖.๑ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงได้ง่าย - มีกิจกรรมเสริมสร้างแรงบันดาลใจ - มีการนำไปบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ	พ.ค.๖๗- มิ.ย.๖๗ ต.ค.๖๗- ธ.ค.๖๗
			๖.๒ การใช้ประโยชน์แหล่งเรียนรู้ภายนอก - มีแผนการนำแหล่งเรียนรู้ภายนอกมาใช้ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ให้เกิดนวัตกรรม - มีกิจกรรม/กระบวนการที่ให้ผู้เรียนมีทักษะการแสวงหาความรู้และสรุปความรู้ด้วยตนเอง	พ.ค.๖๗- มิ.ย.๖๗ ต.ค.๖๗- ธ.ค.๖๗
			๖.๓ เทคโนโลยีทางการศึกษา - วางแผน จัดทำ จัดทำ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้	พ.ค.๖๗- มิ.ย.๖๗ ต.ค.๖๗- ธ.ค.๖๗
			๖.๔ หน่วยงาน/สถานประกอบการ - สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม / - ให้นักเรียนมาเรียนรู้ / ฝึกปฏิบัติงาน (มาตรา ๓๔)	พ.ค.๖๗- มิ.ย.๖๗ ต.ค.๖๗- ธ.ค.๖๗
			๖.๕ บุคคล/ผู้ปกครอง/ภูมิปัญญาชาวบ้าน - จัดระบบสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น - นำองค์ความรู้มาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร - สร้างกระบวนการเรียนรู้บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น (มาตรา ๓๔)	พ.ค.๖๗- มิ.ย.๖๗ ต.ค.๖๗- ธ.ค.๖๗

แผนงานที่	กิจกรรมหลัก	ข้อกฎหมาย	กิจกรรมรอง	วันเดือนปี
๗	การพัฒนา ระบบข้อมูล นวัตกรรม การศึกษา	พ.ร.บ.พื้นที่ฯ ๖๒ มาตรา ๕ (๑) (๒) มาตรา ๑๕ (๖)	๗.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการนำเข้าข้อมูล ตามมาตรฐานของการจัดทำฐานข้อมูลของ สถานศึกษา	ต.ค. ๖๗ – พ.ย.๖๗
			๗.๒ ติดตามช่วยเหลือการรวบรวมฐานข้อมูลตาม มาตรฐานที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด	ต.ค. ๖๗ – พ.ย.๖๗
			๗.๓ มีการนำเข้าข้อมูลในระบบฐานข้อมูลพื้นที่ นวัตกรรม (ระบบจากส่วนกลาง)	มี.ย ๖๗ – พ.ย.๖๗
			๗.๔ มีการใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลเพื่อจัดทำ ยุทธศาสตร์การศึกษาของสถานศึกษาและการ พัฒนาสถานศึกษา	ต.ค. ๖๗ – พ.ย.๖๗
๘	การรายงาน ความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์ ทางการศึกษา	พ.ร.บ.พื้นที่ฯ ๖๒ มาตรา ๕ (๑) (๒) (๓) (๔), มาตรา ๑๕ (๔) (๑๐), มาตรา ๒๐ (๑๐) (๑๒) มาตรา ๓๖, ๓๗, ๔๐	๘.๑ แต่งตั้งคณะทำงาน จัดทำรายงานผลการ ดำเนินงานตามมาตรา ๕	มี.ค.๖๘
			๘.๒ สถานศึกษาส่งแบบรายงานผลการดำเนินงาน ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรม พศ. ๒๕๖๒ (รายปี)	มี.ค.๖๘
			๘.๓ เตรียมการรองรับการประเมินผลโรงเรียนนำ ร่องพื้นที่นวัตกรรม ตามกำหนด (๓ ปี) (มาตรา ๔๐)	ก.พ.-มี.ค.๖๘

มาตรา ๕ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของผู้เรียน
รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอื่น

(๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

(๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่ นวัตกรรม
การศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ

(๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรม
การศึกษา

(๒) ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการประกาศกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา
รวมทั้งประกาศยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๓) กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อน เพื่อให้บรรลุ
วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๕

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา

(๕) กำหนดแนวทางให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของหน่วยงาน ทาง การศึกษาหรือสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๖) กำหนดมาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดการศึกษาของพื้นที่ นวัตกรรม การศึกษาและสถานศึกษานำร่อง

(๗) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีให้มีการนำแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไปใช้ ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐและของเอกชน

(๘) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือ คำสั่งที่เกี่ยวกับ การจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ และ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยนำผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของพื้นที่นวัตกรรม การศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการ ปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว

(๙) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกาขยายเวลาใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษานำ ร่อง

(๑๑) ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน การเงิน สิทธิ ประโยชน์ และการประเมินผล ภายในสถานศึกษานำร่อง

(๑๒) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการนโยบาย มอบหมาย

(๑๓) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๔) หน้าที่และอำนาจอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และ อำนาจ ของคณะกรรมการนโยบาย

มาตรา ๒๐ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนมีหน้าที่และ อำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๒) ประสานให้หน่วยงานทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐและ เอกชน ดำเนินการร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงาน ตาม (๑)

(๓) ประสานให้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะให้การสนับสนุนทางเทคนิคในการจัดทำ สื่อการสอน จัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ พัฒนาบุคลากร จัดระบบการประเมินและวัดผล และการอื่น ที่จำเป็นสำหรับพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๔) นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ไปปรับใช้กับการ จัดการศึกษาในสถานศึกษานำร่องให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๕) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา นำร่อง อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสมกับสภาพใน พื้นที่นวัตกรรม การศึกษา

- (๖) จัดให้มีการออกแบบการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา
- (๗) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ และติดตามสถานศึกษานำร่องเพื่อให้จัดการเรียน การสอนที่มีคุณภาพและเกิดการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา
- (๘) เสริมสร้างและเตรียมความพร้อมให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในการเป็นสถานศึกษานำร่องหรือในการนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษา
- (๙) เพิ่มขีดความสามารถให้แก่หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อทำการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาหรือนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้
- (๑๐) จัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง
- (๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อน มอบหมาย
- (๑๒) รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษารวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อคณะกรรมการนโยบาย
- (๑๓) หน้าที่และอำนาจที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการขับเคลื่อน
- (๑๔) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

กฎหมายรอง ที่เกี่ยวข้อง

๖. ประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียนและการเทียบวุฒิการศึกษาของผู้เรียนระหว่าง สถานศึกษานำร่องและสถานศึกษาอื่น พ.ศ. ๒๕๖๔
๗. ประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนในสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. ๒๕๖๔
๑๒. ประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่อง นโยบายการยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนในสถานศึกษานำร่อง
๘. ประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. ๒๕๖๔
๑๐. ระเบียบคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาว่าด้วยการรับและการใช้ จ่ายเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคเพื่อการศึกษาให้แก่สถานศึกษานำร่อง พ.ศ. ๒๕๖๔
๑๓. ประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖
๑๑. ประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔
๑๔. ประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่อง มาตรฐานข้อมูล และมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. ๒๕๖๖

ส่วนที่ ๔ นวัตกรรมเชิงระบบ

๑. ข้อมูลสถานศึกษา โรงเรียนบ้านเหล่าคำ อ.เหล่าเสือโก้ก จ.อุบลราชธานี

๒. ชื่อ การบริหารจัดการศึกษา ด้วยศาสตร์พระราชา “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เพื่อยกระดับคุณภาพของผู้เรียนแบบองค์รวม

๓. ชื่อผู้สร้างนวัตกรรม

นายปรีชาชัย เรืองศรี ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ หน่วยงาน/สังกัด โรงเรียนบ้านเหล่าคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เบอร์โทร ๗๖๒๑๙๕๙๑๙๙

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

๕. ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๖. ความสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

- ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนรู้และเกิดค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรม สุขภาพจิตสุขภาพกายที่ดีและห่างไกลยาเสพติด
- ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง ก้าวทันเทคโนโลยี รักและสืบสานประเพณีวัฒนธรรมไทย
- ผู้เรียนมีทักษะในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน
- ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- ผู้เรียนได้รับความเสมอภาคและโอกาสทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ

๗. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์/แผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัด

- พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี
- พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- สร้างโอกาส ความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา
- สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

๘. ลักษณะโครงการ โครงการใหม่

๙. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๒ มีวัตถุประสงค์มุ่งเพื่อให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นพื้นที่นำร่องในการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพและลดความเหลื่อมล้ำด้วยทาง

การศึกษาและการกระจายอำนาจเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารจัดการร่วมกันประกอบกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของ บุคคลและสังคม โดยมีความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๓) นอกจากนี้มาตรา ๒๔ ได้กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการดำเนินการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (อรรถาธิบาย, ๒๕๕๙ : ๑) คุณภาพ ผู้เรียนเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึง ความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุก ระดับจึงต้องให้ความสนใจและ ตระหนักถึงภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามหุด ๔ มาตรา ๒๒ ระบุว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็ม ตามศักยภาพ การจัดการศึกษา จึงจำเป็นในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน มีคุณคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา มีทักษะชีวิต และมีความสามารถทางเทคโนโลยี โรงเรียน เป็นหน่วยบริการทางการศึกษาที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก ครูและ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ต้องมีความสนใจ เป้าหมายการพัฒนาการจัดการศึกษา กระบวนการ จัดการเรียนรู้ สามารถนำไปพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๕๖ : ออนไลน์)

โรงเรียนบ้านเหล่าคำ เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต ๑ที่ประสบปัญหาในด้านต่างๆ เช่นขาดแคลนอัตรากำลังครูไม่ครบชั้นเรียนและไม่ตรงตาม วิชาเอกและด้านงบประมาณ เมื่อศึกษาข้อมูลบริบทของสถานศึกษาในด้านต่างๆ จึงได้นำมาวิเคราะห์และจัดทำ เป็นข้อมูลสารสนเทศดังนี้

๑. สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานและสภาพแวดล้อม
๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการทดสอบทางการศึกษา O-NET,NT,RT
๓. ความสำเร็จในการจัดการศึกษาในด้านอื่นๆ
๔. ปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษา
๕. ความต้องการการพัฒนาของโรงเรียนและชุมชน
๖. ศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้นำชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง
๗. วิเคราะห์ SWOT ฯลฯ จึงได้พบปัญหาที่จำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน คือ ปัญหา

คุณภาพผู้เรียน เมื่อวิเคราะห์ และจัดลำดับความจำเป็นของปัญหาด้านคุณภาพของผู้เรียนแล้ว จะเห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า เกณฑ์ที่กำหนด ดังจะเห็นได้จากการทดสอบเพื่อประเมินความสามารถในการอ่าน (Reading Test : RT) ของ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ การประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับชาติ (NT) ชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๓ และ ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในปีการศึกษา ๒๕๖๖ ซึ่งพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าคำ ยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่ กำหนด

จากสภาพปัญหาที่ย่อมแสดงให้เห็นถึง ผู้บริหารสถานศึกษายังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จึงทำให้การบริหารสถานศึกษาไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้น ศาสตร์ พระราชาเป็นศาสตร์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่ทรง พระราชทาน และครองพระองค์เป็นแบบอย่างของนักพัฒนาให้กับประชาชนชาวไทยทั้งประเทศ ในการดำรงชีวิตตลอดรัชสมัยการครองราชย์ของพระองค์ ในการประกอบอาชีพ การศึกษา การพัฒนาประเทศ การทำให้มีความยั่งยืน ยุทธศาสตร์พระราชทานคือ "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" แนวคิด คือ เข้าใจปัญหา เข้าใจในงานที่ปฏิบัติ และที่เกี่ยวข้อง ส่วนการเข้าถึง คือเข้าถึงทุกพื้นที่ รวมถึงเข้าถึงจิตใจของทุกคน และพัฒนา คือ การพัฒนาในทุกด้านควบคู่กันไป กำหนดเป้าหมาย การพัฒนาอย่างชัดเจนเพื่อพัฒนาอย่างเป็นระบบ ศาสตร์พระราชาได้ถูกนำไปใช้ในการพัฒนา ด้านการศึกษา การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิด ปฏิบัติงานอย่างคิดวิเคราะห์ และส่งผลให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากปัญหา ด้านการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา และความสำคัญของศาสตร์พระราชา โดยเฉพาะ หลักการของศาสตร์พระราชา เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษารูปแบบการบริหาร ตามศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา โดยการน้อมนำศาสตร์พระราชาเข้าสู่ศาสตร์การบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

๑๐. วัตถุประสงค์

๑๐.๑ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้ผู้เรียนอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณ มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น มีคุณธรรม ทักษะพื้นฐานในวิชาประกอบอาชีพ และตามอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

๑๐.๒ เพื่อพัฒนาคุณภาพครู ให้เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นครูมืออาชีพ มีความรู้ความสามารถเป็น ผู้นำ ทางวิชาการ ที่สามารถให้การสนับสนุนช่วยเหลือแก่ชุมชนได้

๑๑. เป้าหมาย

สถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ที่มีคุณภาพ ทันสมัย มีสภาพและบรรยากาศเหมาะสม สะอาด ร่มรื่น สวยงาม มีความปลอดภัย เป็นที่พึงพอใจ ของชุมชนส่วนรวมและมีคุณภาพแบบยั่งยืน

๑๒. ข้อมูลเบื้องต้นของนวัตกรรมการบริหาร

๑๒.๑ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา

รอง ปัญสังกา และคณะ (๒๕๖๑, น. ๒๔) ได้สรุปแนวคิดของศาสตร์พระราชา “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” สรุปว่า

๑. เข้าใจ ประกอบด้วย ๒ ขั้นตอน คือ รู้จักวิเคราะห์ปัญหา และศึกษาให้ประจักษ์ ๑.๑ รู้จักวิเคราะห์ปัญหา คือ วิเคราะห์สภาพแวดล้อม วิเคราะห์งานที่ต้องปฏิบัติ ด้วยเหตุผล ๑.๒ ศึกษางานให้ประจักษ์ รู้จักจำแนกผู้เรียน คัดกรองผู้เรียนรายบุคคล

๒. เข้าถึงประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน คือ ใช้หลักระเบิดจากข้างใน แก้ไขจากจุดเล็ก ลงมือ ทำให้สำเร็จ รู้ขอบเขตภูมิสังคม ๒.๑ ใช้หลักระเบิดจากข้างใน โดยศึกษาและเข้าใจให้ถ่องแท้ ตรชนัก ซาบซึ้ง กำหนดรูปแบบวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหา ๒.๒ แก้ไขจากจุดเล็ก คือ แก้ไขปัญหาโดยไม่เพิกเฉย ว่าเล็กหรือใหญ่ ๒.๓ ลงมือ ทำให้สำเร็จ คือ รู้จักสร้างโอกาสมองการทำงาน สามารถแก้ไขปัญหาและ เกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างมหาศาล ๒.๔ รู้ขอบเขตภูมิสังคม คือ เข้าใจบริบท สภาพชุมชน สังคม และสถานการณ์ปัจจุบัน

๓. พัฒนา ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้ ๓.๑ ง่าย เหมาะสม เชื่อมโยงแนวทางแก้ไข คือ ใช้วิธีการแก้ไข ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ๓.๒ มีส่วนร่วม เกิดประโยชน์ส่วนรวม คือ การสร้างเครือข่าย การมีส่วนร่วม ในการออกนิเทศ ติดตาม ๓.๓ รวบรวมนำมาสะท้อนผล คือ ถอดบทเรียน ประเมินระหว่างการจัด กิจกรรม ประเมินผลหลังการจัดกิจกรรม นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง นำองค์ความรู้ที่ได้มาถ่ายทอด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๓.๔ เผยให้คนเกิดแรงบันดาลใจ คือ นำเสนอผลงานที่ประสบความสำเร็จ ร่วมชื่นชม แลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศของแต่ละชั้นเรียน

แนวคิดเกี่ยวกับ PDCA

สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับกระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๕๘, น. ๒๔-๒๖) สรุป วงจรคุณภาพ (PDCA) วงจรคุณภาพเป็นกระบวนการพัฒนาการปฏิบัติงานประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน คือ

๑. การวางแผน (Plan) ครอบคลุมถึงการกำหนดกรอบที่ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติงาน ใช้ข้อมูลใดบ้าง ระบุวิธีการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ที่รวบรวมได้กำหนดทางเลือกในการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

๒. การดำเนินการตามแผน (Do) การปฏิบัติเป็นการลงมือเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตาม ทางเลือกที่ได้ กำหนดไว้ต้องตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติ

๓. การตรวจสอบ (Check) เป็นการประเมินที่ได้จากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

๔. การปรับปรุงแก้ไข (Action) พิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบว่าการดำเนินการ เหมาะสมเป็นไป ตามแผนที่วางไว้หรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาว่าควรจะดำเนินการอย่างไร

หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

สันติ บุญภิรมย์ (๒๕๕๒, น. ๖๒-๖๓) ได้ให้แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม ว่าการบริหาร แบบมีส่วนร่วม เป็น การบริหารอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งผู้บริหารจะต้องใช้ศิลปะในการบริหารมากกว่า ใช้ศาสตร์ สำหรับการมีส่วนร่วมของผู้ร่วมงานให้เขามีส่วนร่วมปริมาณเท่าใด เป็นคำถามที่ตอบได้ยาก มากซึ่งไม่มีสูตรสำเร็จ ขึ้นอยู่กับทักษะ ประสบการณ์ รวมถึงความสามารถในการจัดการของผู้บริหาร แต่ละคน ดังนั้นแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกได้ดังนี้

๑. การร่วมคิด หมายความว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานบางคน บางกลุ่มหรือ ทั้งหมดร่วมคิด อาจจะเป็นทั้งทางตรงและทางอ้อม การร่วมคิดมีประโยชน์หลายประการต่อองค์กร โดยทั่วไปก่อให้เกิดการยอมรับ ซึ่งกันและกัน เป็นการเปิดใจของผู้บริหาร อย่างไรก็ตามการคิดเป็น กระบวนการขั้นต้นของการดำเนินงาน สำหรับการเริ่มต้นด้วยการคิดก็คือการแสดงความเป็นเจ้าของ ตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ร่วมกัน

๒. การร่วมทำ หมายความว่า ผู้บริหารจะต้องนำผลของการร่วมคิดที่ได้ตกผลึกแล้ว นำไปสู่การปฏิบัติใน ระยะเวลาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงานในแต่ละคนในความแตกต่างที่ก่อให้เกิด ประโยชน์อย่างสูงต่อองค์กร ดังนั้นการร่วมทำจะต้องคำนึงถึงทีมงานที่มี ศักยภาพเป็นสำคัญ

๓. ร่วมประเมินผลงาน หมายความว่า การประเมินผลงานต้องไม่มอบหมายให้ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งโดย เฉพาะที่เรียกว่า ฝ่ายประเมินผล แต่การประเมินผลงานที่ดีจะต้องเป็นผลมาจากการกำหนด เครื่องมือวัดผลที่มี คุณภาพ โดยผู้ร่วมงานในแต่ละฝ่ายแต่ละแผนกได้มีโอกาสร่วมกันเสนอประเด็น ที่ต้องการวัดผล พร้อมทั้ง กำหนดค่าคะแนนที่เหมาะสม เมื่อได้คะแนนจากการวัดผลแล้วนำคะแนน ดังกล่าวไปใช้ในการประเมินผล โดย เทียบกับเกณฑ์หรือเทียบเคียงกับการปฏิบัติในรอบปีที่ผ่านมาได้

๔. ร่วมยอมรับในผลการประเมิน หมายความว่า ผลของการประเมินที่เกิดขึ้นจาก เครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ ผลของการประเมินจะปรากฏออกมาในรูปแบบลักษณะใดก็ต้องยอมรับ และไม่ควรรโยนความรับผิดชอบ เกิดจากการปฏิบัติให้บุคคลใดหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะ ทั้งนี้ จะต้องรับผิดชอบร่วมกันทั้งทีมงาน ๕. ร่วมปรับปรุงวิธีการทำงานใหม่ หมายความว่า การปฏิบัติในทุกองค์กรเมื่อวงจร การปฏิบัติงานจบลง ผลของงานทั้ง ผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ มีความจำเป็นจะต้องเสนอแนะ ปรับปรุงการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่ม ประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้นไป โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปปรับปรุงตามความ เหมาะสม เพื่อยกระดับวิธีการบริหารของตนเองต่อไป

๑๒.๒ กระบวนการผลิตงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

การออกแบบผลงาน/นวัตกรรม ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรคในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา และศึกษาแนวทางการ บริหารจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนอย่างยั่งยืน ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเพื่อก าหนดรูปแบบ ขอบข่าย แนวทางในการพัฒนา และแก้ปัญหาการบริหารจัดการศึกษา สร้างรูปแบบการบริหารที่เหมาะสมกับ บริบท ของโรงเรียน และเอื้อต่อการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ รูปแบบการบริหารศาสตร์พระราชฯ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ร่วมกับหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและ กระบวนการ PDCA

๑๒.๓ การดำเนินงานตามกิจกรรม

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา

๑๒.๓.๑. หลักการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนในสถานศึกษา โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม

- หลักการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาใช้หลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้สาธารณชน ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ได้มาร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน แนวทางในการมีส่วน ร่วม ดังนี้ ๑ ร่วมวางแผนในการพัฒนา ๒ ร่วมดำเนินการในการพัฒนา ๓ ร่วมประเมินผลการดำเนินงาน ๔ ร่วม สะท้อนปรับปรุงผลการดำเนินงาน ๕ ร่วมภูมิใจในความสำเร็จของหน่วยงาน

- หลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา หลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ประกอบด้วย ๑. เข้าใจ เป็น การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาด้านผู้เรียน ของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในข้อมูล พื้นฐาน โดยการศึกษาทุกมิติ การรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้อง ข้อมูล และการใช้ข้อมูลที่ถูกต้องใน การดำเนินงาน ๒. เข้าถึง เป็นการเข้าถึงชุมชน เข้าถึงประชาชน เป็นการระเบิดจาก ข้างใน โดยการสื่อสารเพื่อ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก ความรักต่อท้องถิ่นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ทำความ เข้าใจกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา วางแผนหาแนวทาง ในการดำเนินงาน และสร้างปัญญา จากการรวบรวมองค์ ความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเผยแพร่องค์ความรู้ในการดำเนินงาน ๓. พัฒนา โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาค ส่วนเป็นการเริ่มต้นด้วยตนเอง เน้นการพึ่งตนเอง การพัฒนาสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น เป็นต้นแบบ ในการเผยแพร่องค์ความรู้โดยจัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ จัดทำ คู่มือการดำเนินงาน เอกสารประชาสัมพันธ์ของ หน่วยงานเผยแพร่ องค์ความรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต

๑๒.๓.๒ ศาสตร์พระราชา เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษา ประกอบด้วย**๑๒.๓.๒.๑ ด้านความเข้าใจ****การศึกษาและ การใช้ข้อมูล**

- การศึกษาข้อมูลและสภาพปัจจุบันปัญหาที่ตรงกับความต้องการ ในการดำเนินงานในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา

- การรวบรวมข้อมูลและการตรวจสอบข้อมูล

- การใช้ข้อมูลที่ถูกต้องในการดำเนินงาน และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษา

การวิเคราะห์ หรือวิจัย

- การนำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างเป็นองค์ความรู้เพื่อเป็นแนวทาง การปฏิบัติ

- ดำเนินการวิเคราะห์หรือวิจัย โดยการแสวงหาแนวทางที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

- ดำเนินการวิจัยโดยยึดตามสภาพภูมิสังคมเป็นหลักในการสร้าง องค์ความรู้

- ดำเนินการส่งเสริมพัฒนา เพื่อนำข้อมูลมาสร้างเป็นองค์ความรู้ ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา

การทดลอง

- การศึกษาทดลองการดำเนินงานก่อนนำไปปฏิบัติ

- ดำเนินการทดลองและนำผลจากการทดลองขยายผลต่อหน่วยงาน ต่าง ๆ

การสร้างทักษะ ในการทำงาน

- การทำงานแบบมีส่วนร่วมกับบุคคล และหน่วยงานต่าง ๆ

- ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการสร้างทักษะในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

- การสร้างทักษะในการทำงานเพื่อการเป็นศูนย์กลางในการอบรม และถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา

- การทำงานแบบองค์รวม ตามลำดับขั้นตอน

๑๒.๓.๒.๒ ด้านความเข้าใจถึง**ระเบิดจากข้างใน**

- การสอบถามความต้องการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษา

- สร้างความรู้ ความเข้าใจ สร้างความตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลง

- การช่วยส่งเสริม หาแนวทาง ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา

เข้าใจ กลุ่มเป้าหมาย

- การทำความเข้าใจกลุ่มคนในชุมชน และในท้องถิ่น

- การวางแผนหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา

- แก้ไขปัญหาและ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาร่วมกัน

สร้างปัญญา

- การรวบรวมองค์ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษา

- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา
- การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา

๑๒.๓.๒.๓ การพัฒนา

เริ่มต้นด้วยตนเอง

- การปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามบนพื้นฐานทางด้านวัฒนธรรม
- การแนะนำให้ความรู้ และส่งเสริมด้านการศึกษา
- การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา

พึ่งพาตนเองได้

- การพัฒนาเน้นการพึ่งตนเอง
- การพัฒนาสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม
- การมีส่วนร่วมของบุคคลในชุมชน

ต้นแบบเผยแพร่ องค์ความรู้

- จัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์
- เผยแพร่องค์ความรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต
- จัดทำคู่มือการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษา
- เอกสารประชาสัมพันธ์ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษา

เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านคุณค่า

- การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณค่า
- การสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา
- การดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษา
- การสร้างองค์ความรู้ที่เกิดจากความตั้งใจ และความมุ่งมั่น ในการทำงาน

๑๒.๓.๓ กระบวนการบริหารประกอบด้วย ประกอบด้วย

๑๒.๓.๓.๑ การวางแผน ในการดำเนินงาน (Planning)

- การวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน โดย ผู้บริหาร ครูและบุคลากร
- สร้างความรู้ ความใจ ความตระหนัก ร่วมกัน
- ดำเนินการจัดทำแผนในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา

๑๒.๓.๓.๒ การดำเนินงาน (Doing)

- การดำเนินตามแผนในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา ร่วมกันโดยกำหนดผู้รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่

- กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน
 - ดำเนินการตามแผนงาน ปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่ได้กำหนดไว้ อย่างเป็นระบบและมี
- ความต่อเนื่อง

๑๒.๓.๓.๓ การตรวจสอบผล การดำเนินงาน (Checking)

- วางกรอบในแนวทางการประเมิน
- จัดทำเครื่องมือการประเมิน
- วิเคราะห์ข้อมูล

- สรุปผลการประเมิน

๑๒.๓.๓.๔ การปรับปรุงและพัฒนา (Action)

- การสะท้อนผลการทำงานร่วมกันโดยสิ่งดีส่งเสริมพัฒนาต่อเนื่อง สิ่งใดไม่ดีปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

ขึ้น

- การดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อยอดผลการดำเนินงาน
- การรายงานผลการประเมินความเหมาะสมว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้ และบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

หรือไม่

๑๓. ประเภทของนวัตกรรมการศึกษา

นวัตกรรมการบริหาร

๑๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ
- นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

และ แก้ปัญหา

- นวัตกรรมหลากหลายพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
- นักเรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- นักเรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
- นักเรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- นักเรียนมีการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
- นักเรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

๑๕. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนา การศึกษา

๗,๕๐๐ บาท

๑๖. นวัตกรรมของครู

๑. การจัดการเรียนรู้ Active learning ผ่านกระบวนการพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กโดยกระบวนการพัฒนาทักษะทางสมอง EF

๒. การแก้ปัญหาการอ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง ภาษาไทยกับเรื่องราวในชุมชนโดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง(Brain-Based Learning) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒

๓. การพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้วิทยาศาสตร์การขยายพันธุ์พืชในชุมชนแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับการจัดรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบสาธิต(Demonstration Method)ก ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๔

๔. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active learning บูรณาการแนวการสอนบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ(TPACK) แนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖

๑๗. การประเมินผลโครงการ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการ	เครื่องมือ
- ครูมีนวัตกรรมและสื่อการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ - นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	การสังเกต การนิเทศติดตาม การทดสอบ การสัมภาษณ์	แบบสังเกต แบบนิเทศ แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ ๕

นวัตกรรมครู

นวัตกรรมกิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก (Fine-Motor Skills) เพื่อพัฒนาทักษะทาง
สมอง (Executive Function) ด้วยกระบวนการ Active learning

.....

๑. ผู้จัดทำนวัตกรรม

นางกุลวดี คำมนตรี

ตำแหน่ง พนักงานราชการ

๒. ชื่อนวัตกรรม

กิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก (Fine-Motor Skills) เพื่อพัฒนาทักษะทางสมอง
(Executive Function) ด้วยกระบวนการ Active learning

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

๑. เพื่อพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่าง
เหมาะสมตามวัย

๒. เพื่อพัฒนาทักษะทางสมองให้เหมาะสมตามวัย

๓. เพื่อประเมินผลหลังการทดลองใช้นวัตกรรมกิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก (Fine-
Motor Skills) เพื่อพัฒนาทักษะทางสมอง (Executive Function) ด้วยกระบวนการ Active learning

๕. ประเภทของนวัตกรรม

ด้านการเรียนการสอน

๖. หลักการและเหตุผลความเป็นมา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และ
สติปัญญาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย
มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดย
ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก เน้นให้เด็ก
เรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสมกับวัย
และบริบทของตน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการ
รอบด้านอย่างสมดุล เต็มศักยภาพ สนใจใฝ่รู้ เรียนรู้อย่างมีความสุข มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นและส่งเสริมให้เด็กมี
ความพร้อมทางภาษาในการเรียนต่อในชั้นที่สูงขึ้น

เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเขียน พัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปไม่เร่งรัด ควรส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้
ผ่านการเล่น การเล่นในที่นี้ คือการเล่นอย่างมีทิศทาง ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้ลงมือทำจริง โดย
ผ่านจากการทำงานกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การฉีก ปะ ตัด พับกระดาษ ร้อยลูกปัด การปั้น การขีดเขียนอิสระ

ซึ่งการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ ทำหน้าที่เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง (Coach & Mentor) แสวงหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความหมาย (Meaningful learning) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้หลากหลายในสิ่งที่ใกล้ตัว เช่น เรื่องราวของประวัติโรงเรียน ประวัติหมู่บ้าน ประวัติวัดบ้านเหล่าคำ อาชีพปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ เข้ามามีส่วนร่วมช่วยในการพัฒนา มีความเข้าใจในตนเอง ใช้สติปัญญา คิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่บ่งบอกถึงการมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพ บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๑. เพื่อพัฒนาทักษะในการควบคุมการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อเล็ก
๒. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กในการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับประสาทสัมผัสทั้ง ๕
๓. เพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผ่านกิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กเพื่อพัฒนาทักษะทางสมอง (Executive Function)

๘. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับปฐมวัย จำนวน ๖ คน

๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี พื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

๙.๑ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การออกแบบการเรียนรู้ เป็นกระบวนการวางแผนการสอนอย่างมีระบบ โดยมีการวิเคราะห์ องค์ประกอบ การเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนการสอน สื่อ กิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการประเมินผล เพื่อให้ผู้สอนสามารถถ่ายทอด ความรู้สู่ผู้เรียน และให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะช่วย ผู้สอนวางแผนการสอนอย่างมีระบบ บรรลุจุดมุ่งหมาย โดยมีหลักการออกแบบการเรียนรู้ดังนี้

๙.๒ การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

๑. การเรียนรู้ผ่านการเล่น (Learning through Play) การเล่นเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เนื่องจากเด็กในวัยนี้เรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการเล่น การออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ ควรให้เด็กได้มีโอกาสเล่น และสำรวจโลกที่อยู่รอบตัว เช่น การเล่นบทบาทสมมติ การเล่นกับวัสดุเสริมทักษะ หรือการเล่นกลุ่ม

๒. การสร้างประสบการณ์ที่มีความหมาย (Meaningful Experiences) กิจกรรมควรเป็นประสบการณ์ที่มีความหมายสำหรับเด็ก โดยเชื่อมโยงกับสิ่งที่เด็กสนใจหรือประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน เช่น การเรียนรู้ผ่าน กิจกรรมการทำสวนปลูกต้นไม้ การเตรียมอาหาร หรือการทำงานศิลปะ

๓. การใช้การสังเกตและการถามคำถาม (Observation and Questioning) การตั้งคำถามเป็นวิธีที่ช่วย กระตุ้นให้เด็กคิดและสำรวจเพิ่มเติม เช่น การถามคำถามที่เปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็นหรือแสดงทักษะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

๔. การสร้างสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นการเรียนรู้ (Stimulating Environment) สภาพแวดล้อมที่เด็กปฐมวัยเรียนรู้ควรมีความหลากหลายและกระตุ้นให้เด็กสนใจสำรวจ เช่น การจัดมุมการเรียนรู้ต่างๆ เช่น มุมศิลปะ มุมการเล่นทราย หรือมุมการสร้างสรรค์

๕.การให้โอกาสในการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) การทำงานเป็นกลุ่มช่วยเสริมสร้างทักษะการทำงานร่วมกัน การแบ่งปัน และการพัฒนาทักษะทางสังคม เด็กในวัยนี้เรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ

๖.การให้โอกาสในการสะท้อนผล (Reflection) การสะท้อนผลเป็นการช่วยให้เด็กคิดถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้หรือทำไปแล้ว เช่น การพูดคุยเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำในแต่ละวัน

๑๐.การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

๑๐.๑ การดำเนินงานตามกิจกรรม

ได้มีการประชุมร่วมกัน ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของเด็ก โดยใช้หลักการจัดการคุณภาพตามกระบวนการ PDCA เป็นตัวขับเคลื่อนระบบ โดยครูผู้สอนใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ผ่านกิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กเพื่อพัฒนาทักษะทางสมอง (Executive Function)

ขั้นที่ ๑ ขั้นเตรียมการ (Plan)

๑.๑ ประชุมครูผู้เกี่ยวข้อง ร่วมกับฝ่ายวิชาการของโรงเรียน

๑.๒ ครูผู้สอนวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล โดยใช้ข้อมูลจากสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนในชั้นเรียนเดิมของนักเรียน (อนุบาล ๓)

ขั้นที่ ๒ ขั้นดำเนินการตามแผน (Do)

๒.๑ ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการสอนหลักการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ผ่านกิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กเพื่อพัฒนาทักษะทางสมอง (Executive Function)

๒.๒ นำผลวิเคราะห์พฤติกรรม มาออกแบบและสร้างเครื่องมือ โดยให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน

๒.๓ สร้างนวัตกรรมหรือเครื่องมือ

๒.๓.๑ สร้างสื่อที่ใช้ในกิจกรรม

๒.๓.๒ สร้างแบบบันทึกพัฒนาการการใช้ทักษะกล้ามเนื้อเล็ก การประสาน สัมพันธ์

ระหว่างมือกับตาและพัฒนาทักษะทางสมอง (Executive Function)

๒.๔ เสนอผู้บริหาร/ผู้เกี่ยวข้องขออนุมัติ

๒.๕ นำเครื่องมือมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ผ่านกิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กเพื่อพัฒนาทักษะทางสมอง (Executive Function) ครูเป็น Coach คอยแนะนำตลอดการทำกิจกรรม

๒.๕.๑ เสนอสิ่งเร้า ความคิดเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมและระบุคำถามสำคัญ

ครูเสนอคำถามและเรื่องที่จะสอนให้เด็กทราบ ให้เด็กคาดคะเนคำตอบ หรือจินตนาการคำตอบ อาจตอบเป็นรายบุคคล หรือ จับกลุ่มคาดคะเนคำตอบร่วมกัน

๒.๕.๒ แสวงหาสารสนเทศพิจารณาข้อมูล หยุดคิดไตร่ตรอง รู้จักรอคอย และ

วิเคราะห์อย่างรวมพลัง ครูออกแบบการจัดการกิจกรรมตามที่ครูวางแผนร่วมกับเด็ก โดยมีกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (การปั้น, การฉีก, การตัด, การปะกระดาษ) กิจกรรมการเล่นตามมุมหรือกิจกรรมเสรี(มุมตบลูก, มุมหนังสือ) และ

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (เกมการศึกษา) หรือครูให้เด็กทำกิจกรรมตามใบงาน ใบกิจกรรม และให้เด็กออกแบบหรือทำกิจกรรมนั่นเอง

๒.๕.๓ รวมพลังอภิปรายและสร้างองค์ความรู้ครูให้เด็กทำกิจกรรม หรือใบงานที่ออกแบบไว้ มีการนำเสนอ พูดคุยหลังทำกิจกรรม เชื่อมโยงความรู้ให้นักเรียนมีความรู้ที่ถูกต้องชัดเจน

๒.๕.๔ สื่อสารและสะท้อนคิดอย่างรวมพลัง ครูให้เด็กนำเสนอความรู้ หรืองานที่ได้ทำตามความเข้าใจที่ได้หน้าชั้นเรียนหรือในกลุ่ม โดยการสนทนากับเด็ก รวมทั้งผลงานติดที่ผนัง หรือกระดานหน้าชั้นเรียน

๒.๕.๕ รวมพลังประยุกต์ความรู้ และตอบแทนสังคม ครูสอนให้เด็กทุกคนนำความรู้ไปใช้ใสถานการณ์ใหม่ หรือใช้ในการเรียนรู้ในกิจกรรมต่างๆในครอบครัวให้เกิดชิ้นงานใหม่

ขั้นที่ ๓ ขั้นตรวจสอบ (Check)

- ประเมินทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก โดยครูผู้สอนเลือกการจัดประสบการณ์ ๓ กิจกรรมจาก ๖ กิจกรรม
- กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (การปั้น, การฉีก, การตัด, การปะกระดาษ)
 - กิจกรรมการเล่นตามมุมหรือกิจกรรมเสรี(มุมต่อบล็อก, มุมหนังสือ)
 - กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (เกมการศึกษา)

ขั้นที่ ๔ ขั้นรายงานผลเพื่อปรับปรุงพัฒนา (Action)

๔.๑ สรุปรายงานผลการพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กจากแบบบันทึก พัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ให้หัวหน้าวิชาการ และ ผู้บริหารทราบ

๔.๒ นำผลการพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาเด็กให้ดียิ่งขึ้นในชั้นเรียนต่อไป

๑๐.๒ กระบวนการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนได้มีการนำข้อมูลผลพัฒนาการของเด็กในสมุดรายงานประจำตัวของเด็กมาวิเคราะห์เป็นรายบุคคล เพื่อออกแบบการเรียนรู้ จากนั้นกำหนดเป้าหมายเพื่อการพัฒนาคุณภาพเด็กให้มีพัฒนาการครบทั้ง ๔ ด้าน ตามเป้าหมายของสถานศึกษา โดยเป้าหมายหลักของครูผู้สอนคือการพัฒนาทางด้านร่างกาย คือทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ควบคู่ไปกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ โดยจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ผ่านกิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กเพื่อพัฒนาทักษะทางสมอง (Executive Function) ให้เหมาะสมกับระดับของเด็กปฐมวัย จากนั้นตรวจสอบแผนการจัดการประสบการณ์ก่อนนำไปใช้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้เด็กๆ ได้ลงมือทำ และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบแอคทีฟ ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นความสนใจและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กให้เติบโตและพัฒนาทักษะต่างๆ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมผ่านการเรียนรู้ที่สนุกสนานและมีความหมาย

ขั้นตอนที่ ๑. การกระตุ้นความสนใจ (Engage) ระยะเวลา: ๕-๑๐ นาที

วัตถุประสงค์: กระตุ้นให้เด็กสนใจหัวข้อการเรียนรู้ และเตรียมพร้อมสำหรับกิจกรรม

ขั้นตอนที่ ๒. การแนะนำและสาธิตกิจกรรม (Explore) ระยะเวลา: ๑๐-๑๕ นาที

วัตถุประสงค์: ให้เด็กเข้าใจวิธีการทำกิจกรรม และเริ่มลงมือทำกิจกรรมตามที่ครูแนะนำ

ขั้นตอนที่ ๓. การเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ (Act) ระยะเวลา: ๒๐-๒๕ นาที

วัตถุประสงค์: ให้เด็กได้ลงมือทำกิจกรรมจริง และเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง

ขั้นตอนที่ ๔. การสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflect) ระยะเวลา: ๕-๑๐ นาที

วัตถุประสงค์: ให้เด็กได้คิดและพูดถึงสิ่งที่เรียนรู้จากกิจกรรม

ขั้นตอนที่ ๕. การสรุปและการขยายผล (Extend) ระยะเวลา: ๕ นาที

วัตถุประสงค์: สรุปสิ่งที่เด็กๆ ได้เรียนรู้ และกระตุ้นให้เด็กคิดต่อยอดหรือประยุกต์สิ่งที่เรียนรู้ไปใช้

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบสื่อการเรียนรู้ของนวัตกรรม**ด้านเนื้อหา**

ครูและเด็กได้พูดคุยร่วมกันในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่จะเชื่อมโยงในคาบเรียนต่อไป ออกแบบสื่อ สร้างสื่อแบบง่ายๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเรื่องราวของประวัติโรงเรียน ประวัติหมู่บ้าน ประวัติวัดบ้านเหล่าคำ อาชีพปลูกผัก ทำนา เกษตกร ของการจัดกิจกรรมนั้นๆ เข้ามามีส่วนช่วย ในการพัฒนาและประเมินพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่อง มีความเข้าใจในตนเองใช้สติปัญญา คิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่บ่งบอกถึงการมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และ ทักษะวิชาชีพ บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย

ด้านแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนบ้านเหล่าคำ

วัดบ้านเหล่าคำ

ชุมชนบ้านเหล่าคำ

สวนผักในชุมชน

ปลูกข้าวในชุมชน

เลี้ยงปลาตุ๊ก

ด้านสื่อ

ภาพถ่าย/จำลอง

บัตรคำ

บทเพลง

ใบกิจกรรม

สถานการณ์จริง

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เพื่อพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก: กิจกรรมที่พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กจะช่วยเพิ่มความคล่องแคล่วในการเคลื่อนไหว และส่งเสริมการพัฒนาทักษะการใช้มือและนิ้วมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

๒. เพื่อพัฒนาทักษะทางสมอง (Executive Function): ผู้เรียนจะสามารถพัฒนาทักษะในการวางแผน การคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และการควบคุมอารมณ์ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้และการทำงานในอนาคต

๓. เพิ่มการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้: กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และสามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์จริง เพิ่มโอกาสในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑๓. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

งบประมาณจำนวน ๗,๕๐๐ บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. กิจกรรมสร้างสื่อนวัตกรรม

ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ในการสร้างสื่อนวัตกรรม ๓,๕๐๐ บาท

๒. กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน

ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ๔,๐๐๐ บาท

๑๔. การประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
-กิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์ (การปั้น, การ ฉีก, การตัด, การปะ กระดาษ) - กิจกรรมการเล่นตาม มุมหรือกิจกรรมเสรี(มุม ต่อบล็อก, มุมหนังสือ) - กิจกรรมเสริม ประสบการณ์ (เกม การศึกษา)	- ตรวจชิ้นงาน - สังเกตการการร่วม กิจกรรมของนักเรียน - สัมภาษณ์	-แบบประเมิน -การสังเกต -การสัมภาษณ์	-ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับคุณภาพ ดีขึ้นไป
-คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	-สังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรมของ นักเรียน - สัมภาษณ์	-แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ของนักเรียน -การสังเกต -การสัมภาษณ์	-ผ่านเกณฑ์การ ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ได้ระดับคุณภาพดี ขึ้นไป

“นวัตกรรมการแก้ปัญหาการอ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง ภาษาไทยกับเรื่องราวในชุมชนโดยใช้
กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง
(Brain-Based Learning) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒”
โรงเรียนบ้านเหล่าคำ

๑. ผู้จัดทำนวัตกรรม

นางวิภาดา สุวรรณกำกาย

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

๒. ชื่อนวัตกรรม

“นวัตกรรมการแก้ปัญหาการอ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง ภาษาไทยกับเรื่องราวในชุมชนโดยใช้
กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง (Brain-Based Learning) ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒”

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

การศึกษาสภาพปัญหา วางแผนออกแบบนวัตกรรม พัฒนา ปรับปรุง (PDCA)

แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนา
สมอง (Brain -Based Learning)

๕. ประเภทของนวัตกรรม

ด้านการเรียนการสอน

๖. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

ปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาในทุกๆ ด้าน การพัฒนาประเทศจะประสบ
ผลสำเร็จขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากร ภาษาเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ประชากรมีคุณภาพ เพราะภาษาเป็น
เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกันในชีวิตประจำวัน ซึ่งการติดต่อสื่อสารนั้นมีความสำคัญมากที่สุด เนื่องจาก
การติดต่อสื่อสารช่วยให้มีความเข้าใจในความต้องการซึ่งกันและกัน ช่วยลดความขัดแย้ง และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่าง
มีความสุข ภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นชีวิต เป็นสมบัติวัฒนธรรมสืบทอด เป็นสมบัติของมนุษยชาติ บอก
ให้รู้ถึงความเป็นชาติ ทั้งยังเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ
และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือที่ใช้ติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ
และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้
อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนา
ความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์วิจารณ์และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้า
ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็น

สื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณีสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๑ : ๑)

หลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มีความรู้ มีทักษะพื้นฐานและมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา มีเป้าหมายและกรอบทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ เป็นคนดี มีปัญญามีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบน พื้นฐานความเชื่อที่ว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ศักยภาพ เน้นความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งพัฒนา เด็กและเยาวชนให้เป็นผู้มีความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล มีคุณภาพในการใช้ภาษาไทย มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม กับผู้เรียน ส่งเสริมทักษะการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ การคิดเชิงสร้างสรรค์ เน้นการมีส่วนร่วมของสังคมใน การจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่นและชุมชนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน เรียนรู้อย่างมีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มีความสามารถในการ สื่อสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจและทักษะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารและประสบการณ์มีวิจรรณญาณและการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ สามารถเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ มี ทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมี คุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ.๒๕๕๑ : ๓ - ๔)

การเรียนการสอนภาษาไทยจึงมีความสำคัญมาก เพราะเป็นการเรียนการสอนภาษาของชาติการที่จะสอน ภาษาไทยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กันทั้ง ทักษะการรับเข้ามา คือการอ่านและฟัง กับทักษะการถ่ายทอดคือการพูดและการเขียนซึ่งเป็นทักษะของการ แสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ และความรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงชั้นที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ เป็นช่วงชั้นแรกของการศึกษาขั้นพื้นฐานเด็กจะต้องพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น ได้แก่ ทักษะด้านการอ่าน การเขียน เพื่อช่วยให้สามารถเรียนรู้ในกลุ่มอื่นๆ ได้ กล่าวได้ว่าการอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็น มากในการดำเนินชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันจะต้องอาศัยการอ่านจึงจะ สามารถเข้าใจและสื่อความหมายกันได้ถูกต้อง ฉะนั้นคนเราจำเป็นต้องมีทักษะในการอ่าน กล่าวคือต้องอ่านได้รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ผู้มีประสิทธิภาพในการอ่านสูงจึงได้รับทั้งความรู้ ประสบการณ์ และความบันเทิงเพื่อนำไปใช้ให้ เป็นประโยชน์ในชีวิต การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของมนุษย์ใน ชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพการอ่าน หมายถึง การ เข้าใจความหมายของคำ ประโยคข้อความ และเรื่องที่อ่าน และเรื่องที่อ่านมีความสำคัญต่อประเทศชาติและต่อตนเอง เพราะความรู้ที่ได้จากการอ่านจะสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาชาติและพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า ผู้ที่อ่านมาก นอกจากจะได้รับความรู้อย่างกว้างขวางแล้ว ยังทำให้ผ่อนคลายความเครียด ซึ่งเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านนั่นเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ๒๕๕๐ : ๒ - ๑๒) ส่วนการเขียนเป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดก ทางวัฒนธรรมที่สำคัญ การเขียนเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยให้โลกเจริญก้าวหน้านอกจากนี้การเขียนยังมึ ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับทักษะการฟัง การพูดและการอ่าน คนที่ฟังมากอ่านมาก และพูดดีย่อมเขียนได้ดี จึง ควรมีการส่งเสริมทักษะการเขียนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาทักษะทางภาษาและเพื่อรักษามรดกทางวัฒนธรรม สืบไป การเขียนก็จำเป็นต้องสอนควบคู่ไปกับการอ่าน เพราะถ้าผู้เรียนอ่านได้ถูกต้องคล่องแคล่วก็จะช่วยให้ผู้เรียน เขียนได้ถูกต้องคล่องแคล่วตามไปด้วยเช่นกัน ดังนั้น การอ่านและ การเขียนจึงเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้

ภาษาทุกภาษา ทั้งในการเรียนระดับพื้นฐานและในระดับสูง การเรียนในระดับพื้นฐานจะเน้นในด้านการอ่าน การเขียนได้ถูกต้อง มีความแม่นยำในหลักเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นต่อนักเรียน (กรมวิชาการ. ๒๕๕๑ : ๖ - ๑๒) ดังนั้นการสอนอ่านและการสอนเขียนจึงมีความสำคัญมากในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ครูผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเขียนอย่างหลากหลาย ความสำเร็จของการสอนอ่านสอนเขียนมิใช่เพียงทำให้นักเรียนสนใจการอ่านการเขียนเพียงชั่วครูชั่วยามเท่านั้น แต่อยู่ที่การช่วยทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องนำความรู้เหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ได้ตลอดชีวิต

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ จัดวิธีการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย สร้างองค์ความรู้ได้ มีความเข้าใจในตนเอง ใช้สติปัญญา คิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงาน มีสมรรถนะสำคัญ มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ๒๕๖๒ : ๔)

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning มีดังนี้

๑. เป็นการพัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
๒. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในรูปแบบของความร่วมมือ
๓. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
๔. เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ สู่ทักษะการคิดวิเคราะห์
๕. ผู้เรียนได้เรียนรู้ความมีวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
๖. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ และการสรุปของผู้เรียน
๗. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ๒๕๖๒ : ๕)

บทบาทของครูต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียน คำที่ประสมด้วยไทยของนักเรียน คือ เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ เสริมประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน โดยเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน คิดค้นเทคนิควิธีการจัดการจัดการการเรียนรู้ คิดค้นรูปแบบการจัดการจัดการการเรียนรู้และนำมาใช้ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถด้านเนื้อหาความสนใจและวัยของผู้เรียนความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ เวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชน

จากการคัดกรองการอ่านของนักเรียนในเดือนกันยายนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๒ การอ่านของนักเรียน การอ่านของนักเรียนยังจดจำสระไม่คล่อง ทำให้อ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่องจากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษามีความต้องการพัฒนาการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ พร้อมกับการใช้เรื่องราวของประวัติโรงเรียน ประวัติหมู่บ้าน ประวัติวัดบ้านเหล่าคำ อาชีพปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ เข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนาการอ่าน การเขียนพร้อมทั้งได้เรียนรู้เรื่องราวในชุมชนอีกด้วย โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมแก้ปัญหาการอ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง ภาษาไทยกับเรื่องราวในชุมชนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง (Brain -Based Learning) เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทางด้านการอ่านและการเขียนคำที่ประสมด้วยสระไทยอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

รักการเขียน มีการพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรและเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ในระดับสูงขึ้นไป

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๑. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนคำที่ประสมด้วยสระไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๒ พร้อมกับการเรื่องราวรอบชุมชน

๒. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำที่ประสมด้วยสระไทย ก่อนและหลังเรียน ด้วยนวัตกรรม การแก้ปัญหาการอ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่องภาษาไทยกับเรื่องราวในชุมชนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง (Brain -Based Learning) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๒

๘. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ จำนวน ๙ คน

๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี พื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

๙.๑ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การวิเคราะห์และการสังเคราะห์องค์ประกอบการเรียนเชิงรุก (Active Learning) สามารถจำแนกองค์ประกอบของวิธีการเรียนรู้เชิงรุก ออกเป็น ๔ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑) ผู้สอน (Instructor) ๒) ผู้เรียน (Learner) ๓) กิจกรรม (Activity) การเรียนการสอน และ ๔) แหล่งทรัพยากร (Resource) โดยใช้เทคโนโลยี

๙.๒ การออกแบบกระบวนการสอน ๕ ชั้น แบบ Brain-based Learning (BBL)

กระบวนการสอน ๕ ชั้น แบบ Brain-based Learning (BBL) เป็นกระบวนการสอนอ่านออก เขียนได้ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่แบ่งออกเป็น ๕ ชั้น ดังนี้

๑.๑ อุ่นเครื่อง (Warm-up) เป็นกิจกรรมที่ทำเพื่อให้สมองตื่นตัว เตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้เนื้อหาต่อไป เพื่อกระตุ้นสมอง การ Warm-up นั้นทำได้ ๓ วิธี คือ

๑) Brain Exercise

๒) การเคลื่อนไหวเป็นจังหวะ (Rhythm) อาจมีเสียงเพลงและคำกลอนประกอบ

๓) ยืดเส้นยืดสาย (Stretching)

๑.๒ ชื่นนำเสนอความรู้ (Present) นักเรียนทุกคนมีความต่างกัน มีประสบการณ์ มีพื้นฐานเฉพาะตัว ดังนั้น การสอนจึงควรเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำเสนอความรู้ใหม่ ผ่านสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เช่น สื่อของจริง บัตรภาพ บัตรคำ บัตรตัวเลข ชาร์ตบทกลอน บทเพลง กระดานเคลื่อนที่ เป็นต้น

๑.๓ ชื่นลงมือเรียนรู้-ฝึกทำ-ฝึกฝน (Learn-Practice) เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกทำ โดยลงมือทดลองใช้ความรู้ ด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น ฝึกทำโดยใช้สื่อจากมุมสื่อ BBL พานักเรียนไปดูของจริง สำรวจและบันทึกจากสิ่งที่พบเห็น ทำกิจกรรมจากใบงาน เช่น กิจกรรมตัดปะ เล่นเกมบิงโก ใช้อุปกรณ์เคาะลงบนข้อความ หรือคำศัพท์ ให้เด็กได้เคลื่อนไหว เช่น ลูกขี้จุกจากโต๊ะเพื่อไปทำกิจกรรม และควรมีใบงานที่ให้นักเรียนได้ประยุกต์ใช้ความรู้ และคิดสร้างสรรค์ด้วยตัวเอง

๑.๔ ชื่นสรุปความรู้ (Summary) ต้องทำการสรุปความรู้ร่วมกับนักเรียน

๑.๕ ประยุกต์ใช้ความรู้ (Apply) ถ้าเป็นไปได้และมีเวลา กระบวนการเรียนรู้ควรทำไปถึงขั้นให้นักเรียนประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่ๆ ในขั้นนี้ โดยมากนักเรียนจะเริ่มนำความรู้ไปสร้าง (make) หรือ ผลิต (produce) ชิ้นงานใหม่ๆ เช่น แต่งนิทาน ทำหนังสือเล่มเล็ก แสดงละคร ใ้ว่าที่ จัดบอร์ดผลงาน นิทรรศการ เป็นต้น แต่งานขั้นนี้ เป็นไปได้ยากที่จะทำทุกชั่วโมง แต่ทั้งนี้ ก็ขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ และความชำนาญของผู้สอนเอง

๑๐. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

๑๐.๑ การดำเนินงานตามกิจกรรม

ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรมการแก้ปัญหาการอ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง ภาษาไทยกับเรื่องราวในชุมชน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง (Brain -Based Learning) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ -๒ นั้นมีดำเนินการการสร้างและพัฒนาสื่อโดยใช้กระบวนการ PDCA ในการตรวจสอบ

ขั้นการวางแผน (Plan)

๑. ศึกษาหลักสูตร เอกสาร หลักการ ทฤษฎี วิธีการจัดการเรียนการสอนและจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ภายใต้อัตลักษณ์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐

๒. วิเคราะห์เนื้อหาอารยวิชาวชิษาภาษาไทย วิเคราะห์สภาพปัญหาของนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ การอ่านของนักเรียนการอ่านของนักเรียนยังจดจำสระไม่คล่อง ทำให้อ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง สู่การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นดำเนินการ (DO)

ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรม/เครื่องมือ

๑.ศึกษารูปแบบทฤษฎี

๒.ผลการวิเคราะห์การอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๒ ซึ่งจดจำสระไม่คล่อง ได้นำมาดำเนินการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำรายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับร่วมกับเรื่องราวในโรงเรียนบ้านเหล่า คำ ชุมชน ประเพณี อาชีพการทำอาหาร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดย กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง (Brain –Based Learning)

๓.ดำเนินการสร้างเครื่องมือ / สื่อที่เกี่ยวข้อง

๔.นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายโดยใช้รูปแบบ(Brain –Based Learning) จำนวน ๕ชั้น

๔.๑.๑ อุ่นเครื่อง (Warm-up) เป็นกิจกรรมที่ทำเพื่อให้สมองตื่นตัว เตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้เนื้อหาต่อไป กิจกรรมจากเพลง

๔.๑.๒ ชี้นำเสนอความรู้ (Present) นักเรียนทุกคนมีความต่างกัน มีประสบการณ์ มีพื้นฐานเฉพาะตัว ดังนั้น การสอนจึงควรเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำเสนอความรู้ใหม่ ผ่านสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เช่น สื่อของจริง บัตรภาพ บัตรคำ บทเพลง

๔.๑.๓ ชั้นลงมือเรียนรู้-ฝึกทำ-ฝึกฝน (Learn-Practice) การรวบรวมความรู้ที่ได้ ลงมือทำแบบฝึก อ่าน เขียน

๔.๑.๔ ชั้นสรุปความรู้ (Summary) การสอนเพื่อน การนำเสนอผลงาน

๔.๑.๕ ประยุกต์ใช้ความรู้ (Apply) การเขียนคำแยกสี/ทำใบงาน/แต่งเรื่องจากภาพ

ขั้นการตรวจสอบ (check)

๑. เมื่อจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ประเมินผลจากการอ่านแบบทดสอบ การเขียนแบบฝึก ใบงานตามชิ้นงานแต่ละแผน เมื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุง

ขั้นการปรับปรุง (Action)

๑. ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้นำไปใช้ในปีการศึกษาต่อไป

๒. ปรับสื่อการสอน

๑๐.๒ กระบวนการจัดการเรียนรู้

ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้เริ่มต้นจากการสังเกตชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน โดยใช้กระบวนการสอน ๕ ชั้น แบบ Brain-based Learning (BBL) เป็นกระบวนการสอนอ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่แบ่งออกเป็น ๕ ชั้น ดังนี้

๑.๑ อุ่นเครื่อง (Warm-up)

ครูจัดกิจกรรมที่ทำเพื่อให้สมองตื่นตัว เตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้เนื้อหาต่อไป กิจกรรมจากเพลง ก่อนเข้าสู่บทเรียนในแต่ละเรื่องใช้บทเพลงช่วยสร้างความสนุกสนาน การใช้บทเพลงประกอบการสอนจะช่วยให้บทเรียนน่าสนใจ สนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยสร้างแรงจูงใจแก่นักเรียนในการเรียน ช่วยให้จดจำเนื้อหาและประทับใจ ความรู้สึกไวได้นาน และช่วยให้บทเรียนยากดูง่ายขึ้น การใช้เพลงประกอบการสอนในระดับประถมศึกษา มีประโยชน์มาก เพราะเด็กวัยนี้ชอบเล่น ชอบแสดง ชอบร้องเพลง และนอกจากนี้ การใช้เพลงประกอบการสอนยังเป็นการช่วยส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็ก ช่วยเสริมสร้างให้เด็กมีระเบียบวินัย มีประสบการณ์กว้างขวางและช่วยสร้างสัมพันธภาพอย่างเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน

๑.๒ ชี้นำเสนอความรู้ (Present) นักเรียนทุกคนมีความต่างกัน มีประสบการณ์ มีพื้นฐานเฉพาะตัว ดังนั้น การสอนจึงควรเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ ชั้นลงมือเรียนรู้-ฝึกทำ-ฝึกฝน (Learn-Practice)

กิจกรรมการอ่าน การเขียนการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกับกิจกรรมการอ่าน และการเขียน

๑.๔ ชั้นสรุปความรู้ (Summary) ครูสร้างสถานการณ์จำลองให้นักเรียนสวมบทบาท นักเรียนสอนเพื่อน สอนน้อง ครูจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนนำเสนอผลงาน

๑.๕ ประยุกต์ใช้ความรู้ (Apply) ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนแต่งเรื่องจากภาพ/การเขียนคำแยกสี

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบสื่อการเรียนรู้ของนวัตกรรม

ด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ เนื้อหาวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ตาม หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านเหล่าคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ของ กระทรวงศึกษาธิการ สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน สื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวใน รูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงาน การศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลัก ภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ ร่วมกับเรื่องราวในโรงเรียนบ้านเหล่าคำ ชุมชน ประเพณี อาชีพการทำอาหาร

ด้านแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนบ้านเหล่าคำ

วัดบ้านเหล่าคำ

ชุมชนบ้านเหล่าคำ

ด้านสื่อ

ภาพถ่าย

บัตรคำ/บัตรภาพ

วงล้อสระ

บทเพลง

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. กิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายทั้งเรียนในห้องเรียน นอกห้องเรียน ชุมชนมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน

๒. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ เรียนรู้เรื่องราวในโรงเรียนบ้านเหล่าคำ ชุมชน ประเพณี อาชีพ การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์

๑๓. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

งบประมาณจำนวน ๗,๕๐๐ บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. กิจกรรมสร้างสื่อนวัตกรรม

- ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ในการสร้างสื่อนวัตกรรม ๔,๐๐๐ บาท

๒. กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน

- ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ๓,๕๐๐ บาท

๑๔. การประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
๑.อ่านออกเสียงคำที่ ได้ ถูกต้อง	สังเกตการอ่านออกเสียง	แบบประเมินการอ่าน	ผ่านเกณฑ์การอ่านได้ ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
๒.เขียนสะกดคำที่ ได้ ถูกต้อง	ตรวจชิ้นงาน	แบบประเมินการตรวจ	ผ่านเกณฑ์ การทำแบบฝึกได้ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
๓.บอกความหมายของ คำได้ถูกต้อง	ตรวจชิ้นงาน	แบบประเมินการตรวจ	ผ่านเกณฑ์ การทำแบบฝึกได้ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
๔.คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	สังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรมของ นักเรียน	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ของนักเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ได้ระดับคุณภาพดี ขึ้นไป

นวัตกรรมการกิจกรรมฝึกทักษะการปลูกพืชขยายพันธุ์พืชในท้องถิ่นรูปแบบ (Active Learning) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๔

๑. ผู้จัดทำนวัตกรรม

นายปรกรณ์ หลักทอง

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

๒. ชื่อนวัตกรรม

นวัตกรรมการกิจกรรมฝึกทักษะการปลูกพืชขยายพันธุ์พืชในท้องถิ่นรูปแบบ (Active Learning)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๔

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

กิจกรรมฝึกทักษะการปลูกพืชขยายพันธุ์พืชในท้องถิ่นรูปแบบ (Active Learning)

๕. ประเภทของนวัตกรรม

ด้านการเรียนการสอน

๖. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

ในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนจากอดีตถึงปัจจุบันส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับการเพาะปลูกพืชเพื่อสร้างรายได้ให้ครอบครัวหรือไว้บริโภค ซึ่งการปลูกพืชบางอย่างอาจไม่ทันต่อความต้องการจึงคิดค้นนวัตกรรมกิจกรรมฝึกทักษะการปลูกพืชขยายพันธุ์พืชในท้องถิ่นรูปแบบ (Active Learning) และยกระดับผลสัมฤทธิ์เรื่องการขยายพันธุ์พืชและการปลูกพืช ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๔ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลต่อนักเรียนในการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในสาระวิทยาศาสตร์ สาระงานอาชีพจากสภาพปัญหาที่พบดังที่กล่าวมาแล้ว ทำให้ข้าพเจ้าได้มีการศึกษาทฤษฎีทางการศึกษา เทคนิคและกลวิธีในการจัดการเรียนการสอน โดยในด้านการศึกษาได้มีการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียน ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาจากการ ออกแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ จัดวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย สร้างองค์ความรู้ได้ มีความเข้าใจในตนเอง ใช้สติปัญญา คิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงาน มีสมรรถนะสำคัญ มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ๒๕๖๒ : ๔)

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning มีดังนี้

๑. เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้
๒. เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
๓. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

๔. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
๕. ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
๖. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน พูด ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบ การเรียนรู้ด้วยตนเอง
๗. เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง
๘. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศ และหลักการความคิด รวบรวม
๙. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง
๑๐. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทวนของผู้เรียน

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

- ๗.๑ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์และงานอาชีพให้สูงขึ้น

๘. กลุ่มเป้าหมาย

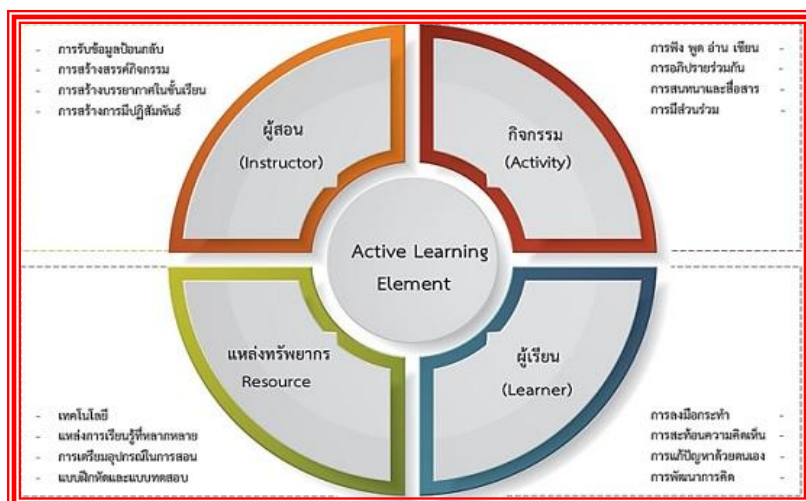
- ๘.๑ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๔ จำนวน ๑๕ คน

๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี พื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

๙.๑ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การวิเคราะห์และการสังเคราะห์องค์ประกอบการเรียนเชิงรุก (Active Learning) สามารถจำแนกองค์ประกอบของวิธีการเรียนรู้เชิงรุก ออกเป็น ๔ องค์ประกอบ ได้แก่

- ๑) ผู้สอน (Instructor)
- ๒) ผู้เรียน (Learner)
- ๓) กิจกรรม (Activity) การเรียนการสอน และ
- ๔) แหล่งทรัพยากร (Resource) โดยใช้เทคโนโลยี

๑๐. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

๑๐.๑ การดำเนินงานตามกิจกรรม

ขั้นการวางแผน (Plan) ประชุมครูวิชาการ

๑. ศึกษาหลักสูตร เอกสาร หลักการ ทฤษฎี (Active Learning) วิเคราะห์ข้อมูล

๒. วิเคราะห์เนื้อหา สร้างแผนการจัดการเรียนการสอน

๓. ขั้นตอนการ วิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนแบบ (Active Learning)

๔. นำแผนการจัดการเรียน

๔.๑ ขั้นกระตุ้นความสนใจ การตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปคิดต่อ

๔.๒ ขั้นสำรวจและค้นหา การคิดวิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้ว่าควรเชื่อถือแหล่งข้อมูลจากไหน อีกทั้งผู้เรียนยังได้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ

๔.๓ ขั้นอภิปรายและสรุป แสดงความคิดเห็นและช่วยกันสรุป

๔.๔ ขั้นสร้างผลผลิตของความเข้าใจ เป็นการนำความรู้ที่ได้ค้นคว้าเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือแนวคิดที่ได้ค้นคว้าเพิ่มเติม ส่งผลให้สามารถเชื่อมโยงกับเรื่องต่างๆและทำให้เกิดองค์ความรู้ที่กว้างขวางขึ้น

๔.๕ ขั้นสะท้อนผลผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ เป็นการประเมินการเรียนรู้ว่าผู้เรียนมีความรู้มากน้อยเพียงใด ในขั้นนี้จะสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในเรื่องอื่น ๆ ซึ่งนำไปสู่ข้อโต้แย้งหรือข้อจำกัดที่ก่อให้เกิดประเด็นคำถาม หรือปัญหาที่จะต้องสำรวจตรวจสอบต่อไป ทำให้เกิดเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ

๑๐.๒ กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ครูจัดกิจกรรมการและตั้งคำถามขั้นกระตุ้นความสนใจ

๒. ขั้นสำรวจและค้นหา วัฒนธรรมการดำรงชีวิตการปลูกพืช ในอดีตสู่วิธีการปลูกพืชในปัจจุบัน

๓. ขั้นอภิปรายและลงข้อสรุป แสดงความคิดเห็นและช่วยกันสรุปผลข้อมูล

๔. ขั้นสร้างผลผลิตของความเข้าใจ เป็นการนำความรู้ที่ได้ค้นคว้าเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือแนวคิดเกิดองค์ความรู้ที่กว้างขวางขึ้น

๕. ขั้นสะท้อนผลผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ นำความรู้

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบสื่อการเรียนรู้ของนวัตกรรม ด้านเนื้อหา

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา วิทยาศาสตร์ การงานพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๔ ตามหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านเหล่าคำ มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริต โดย ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะพื้นฐาน การเป็นผู้ประกอบการที่ดีตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และทำงานโดยใช้ทรัพยากร พลังงานและเทคโนโลยีอย่างรู้คุณค่า พอเพียง เหมาะสมกับสถานะทางเศรษฐกิจ ให้เกิดประโยชน์และคำนึงถึงผลเสียต่อตนเองและส่วนรวม มีจิตสำนึกในการใช้ พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า โดยให้มีการนำข้อมูลอัตลักษณ์สถานศึกษามาประยุกต์ เข้ากับ เนื้อหาสาระที่จำเป็นต้องเรียนรู้ ได้แก่ ๑) ประเพณีและความเชื่อ ๒) ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และ ๓) การประกอบ อาชีพ ที่มีลักษณะโดดเด่น เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน

ด้านแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนบ้านเหล่าคำ
วัดบ้านเหล่าคำ
ชุมชนบ้านเหล่าคำ
สวนผักไฮโดรโปนิคส์
แหล่งขายพันธุ์ไม้บ้านเหล่าคำ

ด้านสื่อ

ภาพถ่าย
วีดิทัศน์
อุปกรณ์การขยายพันธุ์พืช

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นักเรียน เรียนรู้กิจกรรมฝึกทักษะการปลูกพืชขยายพันธุ์พืชในท้องถิ่นรูปแบบ (Active Learning) ใน โรงเรียนนำไปปรับใช้ใน หมู่บ้าน วัด รวมทั้งอาชีพต่างๆในชุมชน

๒. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สาระวิทยาศาสตร์ สาระการงานอาชีพ เรื่องการปลูกพืชขยายพันธุ์ พืชให้สูงขึ้น

๑๓. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

งบประมาณจำนวน ๗,๕๐๐ บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. กิจกรรมสร้างสื่อนวัตกรรม
 - ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ในการสร้างสื่อนวัตกรรม ๔,๕๐๐ บาท
๒. กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน
 - ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ๓,๐๐๐ บาท

๑๔. การประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
๑.การร่วมกิจกรรม	สังเกต	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์ ๗๐%ขึ้นไป
๒.การตอบคำถาม	การตอบคำถาม	แบบประเมินการการตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์ ๗๐%ขึ้นไป
๓.สามารถแสดงหรือบอกวิธีการขยายพันธุ์พืชถูกต้อง	ตรวจชิ้นงาน	แบบประเมินการตรวจ	ผ่านเกณฑ์ ๗๐%ขึ้นไป
๔.คุณลักษณะอันพึงประสงค์	สังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรมของนักเรียน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน	ผ่านเกณฑ์ ๗๐%ขึ้นไป

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active learning
บูรณาการแนวการสอนบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) แนวการสอนแบบบูรณาการ
เนื้อหาและภาษา (CLIL) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖

๑. ผู้จัดทำนวัตกรรม นางสาวยุวดี ไพเราะ

ตำแหน่ง ครู

๒. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้ การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active learning รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม บูรณาการแนวการสอนบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) แนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖

๓. ระยะเวลา ตุลาคม ๒๕๖๗- มีนาคม ๒๕๖๘

๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม นวัตกรรมกระบวนการ (Process Innovation) เป็นการปรับเปลี่ยนแนวทาง ในรูปแบบการเรียนรู้ พัฒนาสิ่งที่มีอยู่แล้ว เพื่อที่จะนำสิ่งนั้นไปใช้ในการปฏิบัติจริง นำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยการกำหนดประเด็นในการพัฒนาปัญหา หรือหัวข้อที่สนใจ (การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การลดความถดถอยในการเรียนรู้ และการพัฒนาสุขภาวะพื้นฐานของผู้เรียน) การนำนวัตกรรมเข้าสู่ชั้นเรียน ซึ่งเป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยในตัวแผนการจัดการเรียนรู้ จะต้องมีการกำหนด Learning outcome (ตัวชี้วัด สมรรถนะ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์โรงเรียน (School Concept)) กำหนดรูปแบบในการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งเก็บหลักฐานที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียนและจากที่ครูได้เก็บรวบรวม เพื่อนำไปสู่การสรุปผลการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้

๕. ประเภทของนวัตกรรม การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้

๖. ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานปี พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้นมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ อีกทั้งยังมีหลักการสำคัญ คือ การเป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ และยังมีให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ดังนั้นการจัดการศึกษาที่เน้นการยอมรับความแตกต่างทางภาษา ศาสนา ขนบประเพณีความเชื่อ และวิถีชีวิตบนพื้นฐานของการยอมรับสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของแต่ละบุคคล คือ การศึกษาพหุวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหนทางหนึ่งที่ช่วยพัฒนาบุคลากรของประเทศ นำไปสู่ความเป็นสังคมที่สมบูรณ์และเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

ซึ่งการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล และแนะนำ ทำหน้าที่เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง (Coach &

Mentor) แสวงหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความหมาย (Meaningful learning) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ มีความเข้าใจในตนเอง ใช้สติปัญญา คิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ ผลงานนวัตกรรมที่บ่งบอกถึงการมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพ บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย

การสอนให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจจะทำให้เกิดความสุข เพลิดเพลิน เกิดแรงบันดาลใจและเกิดความสุขที่จะอ่านก็ต่อเมื่อนักเรียนอ่านเป็น อีกหนึ่งปัจจัยที่จะสามารถ กระตุ้นให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ การเรียนการสอนตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้บูรณาการ เนื้อหาและภาษา หรือ CLIL (Content and Language Integrated Learning) นั้นเป็นแนวคิดที่จะช่วยพัฒนา ให้นักเรียนเกิดความสามารถทางด้านภาษาซึ่งครูสามารถนำเนื้อหา ที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้อื่น และการ เรียนภาษาเข้าด้วยกัน ดังนั้นจึงส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษ ได้อย่างเป็นธรรมชาติ และส่งเสริมให้ครูและนักเรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ตามแนว CLIL เป็นการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาบทเรียนในรายวิชาเข้ากับภาษาภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ) ซึ่ง เป็นการเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในความหมายของคำศัพท์ที่มีความหลายหลายและเป็น จำนวนที่เพิ่มมากขึ้น และเป็นการเพิ่มโอกาสในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันมากขึ้นด้วย พัฒนาทักษะทาง ภาษาด้วยการใช้ภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ เป็นสื่อในการทำกิจกรรมในชั้นเรียน เป็นการเปลี่ยนทัศนคติ ของการเรียนภาษา เป็นการเพิ่มและเติมเต็มหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้ว โดยครูผู้สอนต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของ การจัดการเรียนรู้ที่เรียกว่า 4Cs อันได้แก่ เนื้อหาสาระ (Content) การรู้คิด (Cognition) การสื่อสารด้านภาษา (Communication) และวัฒนธรรม (Culture) การประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CLIL เน้นการ ประเมินผลระหว่างเรียน ไม่ได้ประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมินความก้าวหน้า ทาง การเรียนของ นักเรียน และประเมินวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการสอนของครู เพื่อครูจะได้นำไปปรับใช้และพัฒนา ด้านการ สอนให้ดียิ่งขึ้น

แนวคิดของการบูรณาการความรู้ด้านเทคโนโลยีวิธีสอนและเนื้อหาที่สอนนั้น ได้พัฒนามาจากกรอบ แนวคิดทฤษฎีของ Shulman (๑๙๘๖) ที่กล่าวถึงความรู้ในการบูรณาการวิธีสอนกับเนื้อหาที่สอนของครู (Pedagogical Content Knowledge) หรือ PCK แต่เมื่อเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องและมีบทบาทกับการศึกษา มากขึ้น Mishra and Koehler(๒๐๐๖) จึงพัฒนากรอบแนวคิดทฤษฎีใหม่ที่เรียกว่าความรู้ในการบูรณาการ เทคโนโลยีกับวิธีสอนและเนื้อหาที่สอน(Technological Pedagogical Content Knowledgeหรือ TPACK) โดย Koehler & Mishra (๒๐๐๖) ได้นิยามTPACK ว่าเป็นความรู้ของครูในการสอนผ่านเทคโนโลยีโดยบูรณาการ ความรู้ ๓ ด้าน ได้แก่ ความรู้ด้านเทคโนโลยี (Tech nological knowledge) ความรู้ด้านศาสตร์การสอน (Pedagogical knowledge) และความรู้ด้านเนื้อหาที่สอน(Content knowledee) เพื่อให้การจัดการเรียน การ สอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-based Learning) มีฐานรากมาจากทฤษฎีคอน สตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) โดยมีเงื่อนไขการเรียนรู้ คือ การเรียนรู้เป็นกระบวนการลงมือกระทำ (Active Process) ที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล ความรู้ต่าง ๆ จะถูกสร้างด้วยตัวผู้เรียนเอง โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ ร่วมกับข้อมูลหรือความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งประสบการณ์เดิมมาสร้างความหมายในการเรียนรู้ของตนเอง ประสบการณ์ของผู้เรียนจะถูกนำมาเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ และจะมีผลโดยตรงต่อการสร้างความรู้ใหม่ แนวคิดใหม่หรือการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้จึงมักเป็นลักษณะที่ให้ผู้เรียนสร้างความรู้จากการร่วมมือกัน แก้ปัญหา

จากแนวคิดหลักการสำคัญข้างต้นที่กล่าวมา การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยสามารถใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสามารถนำมาบูรณาการกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาและภาษา หรือ CLIL (Content and Language Integrated Learning) นั้นเป็นแนวคิดที่จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนเกิดความสามารถทางด้านภาษาและการบูรณาการเทคโนโลยีกับวิธีสอนและเนื้อหาที่สอน (Technological Pedagogical Content Knowledge หรือ TPACK) การสอนผ่านเทคโนโลยีโดยบูรณาการ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเป็นกระบวนการลงมือกระทำ (Active Process) ความรู้ต่าง ๆ จะถูกสร้างด้วยตัวผู้เรียนเอง โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ร่วมกับข้อมูลหรือความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งประสบการณ์เดิมมาสร้างความหมายในการเรียนรู้ของตนเอง

๗. จุดประสงค์และเป้าหมายของนวัตกรรม

๑. เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงและการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕- ๖ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) บูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) และและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL)
๒. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕- ๖ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) บูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) และและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL) ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐

๘. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕- ๖ โรงเรียนบ้านเหล่าคำ จำนวน ๑๕ คน

๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ ทำหน้าที่เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง (Coach & Mentor) แสวงหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย (Meaningful learning) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ มีความเข้าใจในตนเองใช้สติปัญญา คิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ ผลงานนวัตกรรมที่บ่งบอกถึงการมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพ บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย

การสอนให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจจะทำให้เกิดความสุข เพลิดเพลิน เกิดแรงบันดาลใจและเกิดความสุขที่จะอ่านก็ต่อเมื่อนักเรียนอ่านเป็น อีกหนึ่งปัจจัยที่จะสามารถกระตุ้นให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ การเรียนการสอนตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาและภาษา หรือ CLIL (Content and Language Integrated Learning) นั้นเป็นแนวคิดที่จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนเกิดความสามารถทางด้านภาษาซึ่งครูสามารถนำเนื้อหา ที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้อื่น และการเรียนภาษาเข้าด้วยกัน ดังนั้นจึงส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษ ได้อย่างเป็นธรรมชาติ และส่งเสริมให้ครูและนักเรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ตามแนว CLIL เป็นการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาบทเรียนในรายวิชาเข้ากับภาษาภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ) ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในความหมายของคำศัพท์ที่มีความหลากหลายและเป็นจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น และเป็นการเพิ่มโอกาสในการใช้ภาษาในวิชาในชีวิตประจำวันมากขึ้นด้วย พัฒนาทักษะทางภาษาด้วยการใช้ภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ เป็นสื่อในการทำกิจกรรมในชั้นเรียน เป็นการเปลี่ยนทัศนคติ

ของการเรียนภาษา เป็นการเพิ่มและเติมเต็มหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้ว โดยครูผู้สอนต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เรียกว่า 4Cs อันได้แก่ เนื้อหาสาระ (Content) การรู้คิด (Cognition) การสื่อสารด้านภาษา (Communication) และวัฒนธรรม (Culture) การประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CLIL เน้นการประเมินผลระหว่างเรียน ไม่ได้ประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมินความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน และประเมินวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการสอนของครู เพื่อครูจะได้นำไปปรับใช้และพัฒนา ด้านการสอนให้ดียิ่งขึ้น

แนวคิดของการบูรณาการความรู้ด้านเทคโนโลยีวิธีสอนและเนื้อหาที่สอนนั้น ได้พัฒนามาจากกรอบแนวคิดทฤษฎีของ Shulman (๑๙๘๖) ที่กล่าวถึงความรู้ในการบูรณาการวิธีสอนกับเนื้อหาที่สอนของครู (Pedagogical Content Knowledge) หรือ PCK แต่เมื่อเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องและมีบทบาทกับการศึกษามากขึ้น Mishra and Koehler (๒๐๐๖) จึงพัฒนากรอบแนวคิดทฤษฎีใหม่ที่เรียกว่าความรู้ในการบูรณาการเทคโนโลยีกับวิธีสอนและเนื้อหาที่สอน (Technological Pedagogical Content Knowledge หรือ TPACK) โดย Koehler & Mishra (๒๐๐๖) ได้นิยาม TPACK ว่าเป็นความรู้ของครูในการสอนผ่านเทคโนโลยีโดยบูรณาการความรู้ ๓ ด้าน ได้แก่ ความรู้ด้านเทคโนโลยี (Technological knowledge) ความรู้ด้านศาสตร์การสอน (Pedagogical knowledge) และความรู้ด้านเนื้อหาที่สอน (Content knowledge) เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-based Learning) มีฐานรากมาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) โดยมีเงื่อนไขการเรียนรู้ คือ การเรียนรู้เป็นกระบวนการลงมือกระทำ (Active Process) ที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล ความรู้ต่าง ๆ จะถูกสร้างด้วยตัวผู้เรียนเอง โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ร่วมกับข้อมูลหรือความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งประสบการณ์เดิมมาสร้างความหมายในการเรียนรู้ของตนเอง ประสบการณ์ของผู้เรียนจะถูกนำมาเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ และจะมีผลโดยตรงต่อการสร้างความรู้ใหม่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเป็นที่รู้จักในประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ทวีปแอฟริกาและเอเชีย ในชื่อว่าการเรียนรู้โดยการบริการสังคม (Service Learning : SL) เป็นรูปแบบของการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและความต้องการของชุมชน การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เป็นกลยุทธ์หรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหา ตามหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับชุมชนโดยใช้การปฏิบัติงานเป็นฐาน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติงานจากสถานการณ์จริงในชุมชนภายใต้การมีส่วนร่วมระหว่างครูผู้เรียน และกลุ่มคนในชุมชนเช่น การไปศึกษาเรื่องประวัติศาสตร์วัฒนธรรม การทำมาหากิน หัตถกรรม การศึกษาพยาบาลแบบพื้นบ้าน จากบุคคล และองค์กรในชุมชนนอกเหนือไปจากการเรียนรู้ในห้องเรียน กระบวนการสำคัญของการเรียนรู้ ใช้การสะท้อนคิดเชิงวิพากษ์ซึ่งจะช่วยให้เกิดความรู้ในเนื้อหาตามหลักสูตรและเข้าใจชุมชนมากขึ้น โดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้และทักษะอย่างหลากหลาย เช่น การคิด วิเคราะห์สังเคราะห์การคิดเชิงวิพากษ์ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษ ๒๑ มีคุณธรรมจริยธรรม เจตคติ ที่พึงประสงค์ ตระหนักในความรับผิดชอบในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน รวมทั้งเพื่อตอบสนอง ความต้องการที่แท้จริงของชุมชน ชุมชนและผู้เรียนจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน ทั้งโดยการบรรลุวัตถุประสงค์ ของหลักสูตรและตามเป้าหมายที่กำหนดโดยชุมชน และสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในเชิงบวก อันเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานยังอยู่ภายใต้ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) โดย David Kolb กำหนดไว้ ๔ ขั้นตอน คือ (Bedri and Dowling, ๒๐๑๗ : ๔)

๑. การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ (Concrete Experience : CE) Kolb เชื่อว่า การเรียนรู้ที่แท้จริงจะเริ่มขึ้นเมื่อผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้สัมผัส “ธรรมชาติที่แท้จริงขององค์ความรู้นั้น” เช่น การเรียนการสอนในห้องเรียน การศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน การอ่านหนังสือ การทดลอง การพูดคุย และการประชุม เป็นต้น

๒. การสะท้อนการเรียนรู้/ทบทวนการเรียนรู้ (Reflective Observation : RO) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะมีการสะท้อนคิด (Reflection) กระบวนการเรียนรู้จะต้องมีการจัดสรรเวลาให้ขั้นตอนนี้อย่างเหมาะสม เนื่องจากเป็นธรรมชาติของผู้เรียนที่จะต้องมีการสะท้อนคิดอยู่ตลอดเวลา เช่น การเขียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้ การบันทึกการเรียนรู้ การทำการบ้าน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน(Dialogue/Discussion)

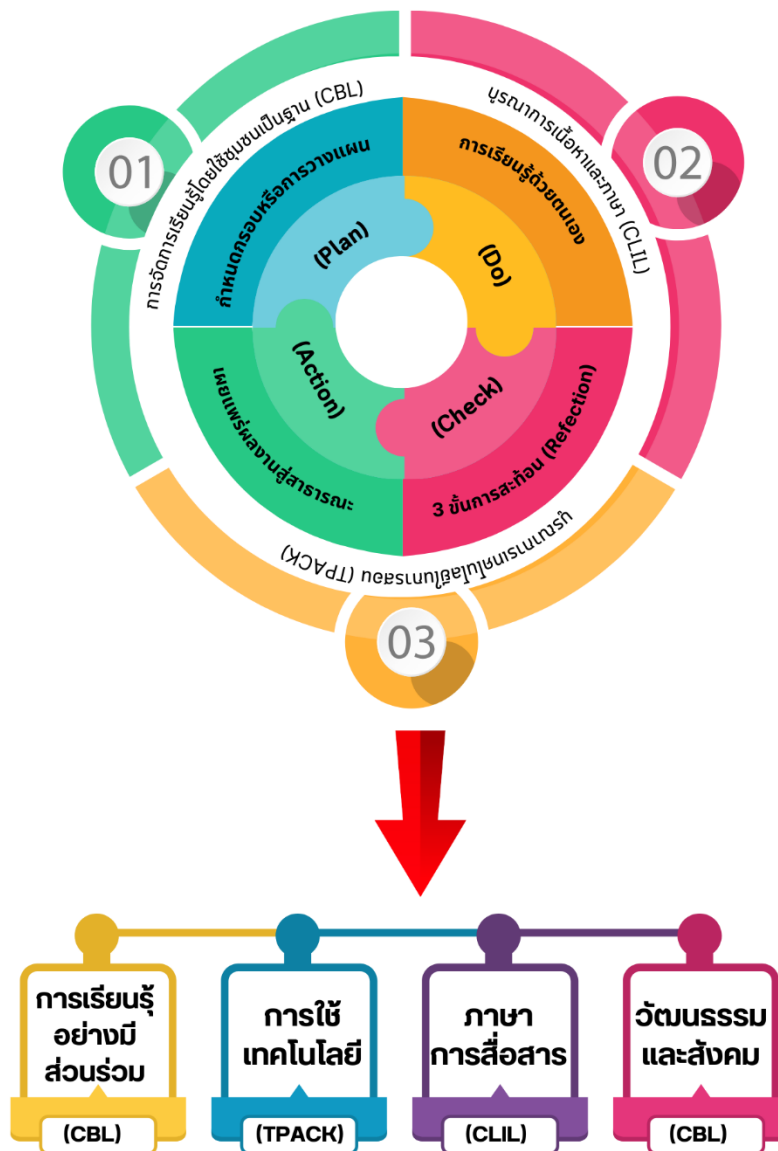
๓. การสรุปองค์ความรู้ (Abstract Conceptualization : AC) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจัดวางองค์ความรู้ใหม่ผสานกับองค์ความรู้เก่าด้วยตนเอง เช่น การเขียนแผนภาพมโนทัศน์ (Mind Mapping) การสรุปการเรียนรู้ออกมาเป็นรูปแบบหรือกรอบความคิด การนำเสนอผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

๔. การประยุกต์ใช้ความรู้ (Active Experimentation : AE) ผู้เรียนจะลงมือปฏิบัติอีกครั้ง เพื่อพิสูจน์การเรียนรู้ของตนเองว่าเข้าใจได้ถูกต้องหรือไม่ เพื่อรวบรวมสิ่งที่เรียนรู้ที่ถูกต้องหรือสิ่งที่ควรปรับปรุงสำหรับดำเนินการเรียนรู้ใน

จากแนวคิดหลักที่สำคัญข้างต้นที่กล่าวมา การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานสามารถบูรณาการเนื้อหาในรายวิชาต่าง ๆ และปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม นำมาผนวกเข้าด้วยกัน โดยสามารถใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสามารถนำมาบูรณาการกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ บูรณาการเนื้อหาและภาษา หรือ CLIL (Content and Language Integrated Learning) นั้นเป็นแนวคิดที่จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนเกิดความสามารถทางด้านภาษาและการบูรณาการเทคโนโลยีกับวิธีสอนและเนื้อหาที่สอน (Technological Pedagogical Content Knowledge หรือ TPACK การสอนผ่านเทคโนโลยีโดยบูรณาการ) เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเป็นกระบวนการลงมือกระทำ (Active Process) ความรู้ต่าง ๆ จะถูกสร้างด้วยตัวผู้เรียนเอง โดยใช้ข้อมูลที่รับมาใหม่ร่วมกับข้อมูลหรือความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งประสบการณ์เดิมมาสร้างความหมายในการเรียนรู้ของตนเอง

๑๐. การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ดำเนินการพัฒนาและแก้ไขปัญหาผู้เรียนโดยใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนโดยมีเป้าหมายตามหลักการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น โดยสังเคราะห์เป็นนวัตกรรม โดยกระบวนการพัฒนานวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ใช้วิธี System Approach ทุกขั้นตอนจะควบคุม โดยวงจรคุณภาพ PDCA ดังแสดงในแผนภาพ

➤ ขั้นตอนการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้

๑๐.๑ การดำเนินงานตามกิจกรรม

ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรมพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕- ๖ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) บูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) และและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL) จากกระบวนการพัฒนา และทุกขั้นตอนจะควบคุม โดยวงจรคุณภาพ PDCA นั้นมีดำเนินการการสร้างและพัฒนาสื่อดังนี้

ขั้นการวางแผน (Plan)

๑. ศึกษาหลักสูตร เอกสาร หลักการ ทฤษฎี วิธีการจัดการเรียนการสอนและจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ภายใต้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐

๒. วิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์สภาพปัญหา และเป้าหมายของการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับเรื่องและสื่อต่าง ๆ และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕- ๖ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) บูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) และและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL)

ขั้นดำเนินการ (DO)

๓. ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำรายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ภูมิหลัง วิธีการดำรงชีวิต เศรษฐกิจสังคม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการ Active Learning บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) บูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) และและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL)

๔. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน ๓ ท่าน เพื่อหาค่า IOC (Index of Item – Objective Congruence: IOC) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะให้คะแนนตามเกณฑ์ มาปรับปรุงแก้ไขตามที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นการปรับปรุงพัฒนา (Action)

๕. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาให้ คำแนะนำ ความถูกต้องของเนื้อหา และความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล แล้วนำคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

๖. นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ ไปดำเนินการสอนกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

๑๐.๒ กระบวนการจัดการเรียนรู้

ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้เริ่มต้นจากการสังเกตชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน ว่ามีเหตุการณ์ใดที่น่าสนใจ เพื่อนำไปสู่การตั้งคำถามที่เป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาปรากฏการณ์ โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก และดำเนินการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสมตามวัยของนักเรียน การตั้งคำถามหรือการกำหนดปัญหาเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่สนใจศึกษาร่วมกัน เช่น ประวัติศาสตร์ของชุมชน หลักฐานทางประวัติศาสตร์ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ โดยเป็นการทำความเข้าใจและการศึกษาปรากฏการณ์ของกลุ่มนักเรียน จากการตั้งคำถามหรือกำหนด

ปัญหาที่กลุ่มนักเรียนมีความสนใจร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนสามารถค้นหาคำตอบหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้การบูรณาการ เนื้อหา ด้านภาษา (CLIL) และเทคโนโลยี (TPACK)

การลงมือปฏิบัติด้วยตัวเองเพื่อศึกษาภายใต้แนวคิดการสร้างองค์ความรู้ในตนเอง เริ่มจากการกำหนดการเรียนรู้จากคำถามประเด็นที่ต้องเรียนรู้ สามารถใช้วิธีการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายทั้งการสืบเสาะหาความรู้ โดยการใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย การสะท้อนคิดและการประเมินตามสภาพจริง นักเรียนนำข้อมูลที่ศึกษามานำเสนอในชั้นเรียนและร่วมกันวิภาค เพื่อสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสามารถเพิ่มการเรียนรู้ที่แท้จริง

จากการนำนวัตกรรมไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active learning การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดสมรรถนะ และพัฒนาตามพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น คือ มีความสุขที่ได้เรียนรู้อย่างอิสระ พัฒนาความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ผ่านกิจกรรมที่ออกแบบ วางแผนเอง ได้แก่ปัญหา ลงมือปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้ในสิ่ง ที่ไม่เคยทำ และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและสังคมถิ่นที่อยู่ และยอมรับความคิดเห็นผู้อื่นได้

➤ กระบวนการจัดการเรียนรู้

จัดการศึกษาในอนาคตมีแนวโน้มที่จะปรับปรุงการสอนแบบบูรณาการข้ามกลุ่มสาระวิชา (Interdisciplinary Integration) ระหว่างศาสตร์สาขาต่าง ๆ โดยจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ดังนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม บูรณาการ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระภาษาไทย

ตารางที่ ๑ แสดงตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะความคิดขั้นสูง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕- ๖ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) บูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) และและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL)

ตัวชี้วัดปลายทาง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖				
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ภาษาต่างประเทศ	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กลุ่มสาระภาษาไทย	คณิตศาสตร์
ส.๔.๑ ป.๖/๒ นำเสนอข้อมูล จากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวสำคัญในอดีต ส๒.๑ป.๖/๔ อธิบายคุณค่าทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มคนในสังคมไทย	ต ๒.๑ ป.๖/๒ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง/ ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา ต ๓.๑ ป.๖/๑ ค้นคว้า รวบรวม คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่นจากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน	ว ๔.๒ ป.๖/๓ ใช้อินเทอร์เน็ต ในการค้นหาข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ	ท๓.๑ ป.๖/๑ พูดแสดงความรู้ ความเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟัง และดู ๕.๑ ป.๖/๒ เล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเอง และนิทานพื้นบ้าน ของท้องถิ่นอื่น	ค ๒.๑ ป.๖/๒ แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับความยาวรอบรูปและพื้นที่ของรูปหลายเหลี่ยม

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ โดยที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการประกอบด้วย ๑) ความสามารถในการสื่อสาร ๒) ความสามารถในการคิด ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ ๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

1 หลักการ :

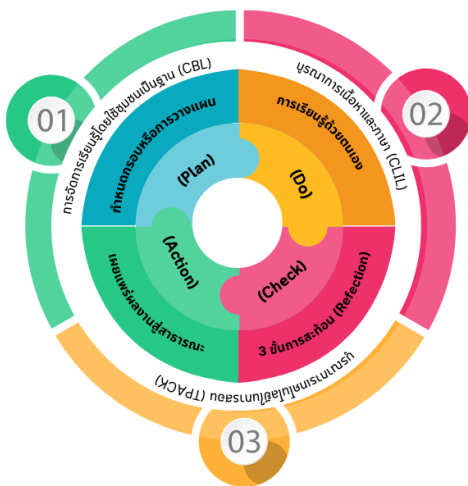
พัฒนาสมรรถนะความคิดขั้นสูงจากการจัดการเรียนรู้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5- 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) บูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) และและจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL) มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ผ่านการเรียนรู้

2 วัตถุประสงค์:

เพื่อพัฒนาหาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5- 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) บูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) และและจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL)

3 กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ขั้นตอนการกำหนดกรอบหรือการวางแผน (Faming, Planing)
2. ขั้นตอนดำเนินการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Activty Itself)
3. ขั้นตอนการสะท้อน (Reflection)
4. เผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ (Demonstration and celebration)

4 การวัดและประเมินผล

1. ประเมินกระบวนการทำงาน
ชิ้นงาน / ผลงาน วิธีการ
2. การสะท้อนคิด

ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ จัดทำรายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ภูมิหลัง วิธีการดำรงชีวิต เศรษฐกิจสังคม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี มีความรัก ความภาคภูมิใจในฐานะพลเมือง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL) บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) บูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) โดยใช้กระบวนการ Active Learning ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ

สร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ตลอดจนการลงพื้นที่สำรวจเก็บข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน และสืบค้นข้อมูลจากห้องสมุด สื่ออินเทอร์เน็ต โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ ครูผู้สอนได้วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ผจญภัยข้ามเวลา หลัฐานสู่การเรียนรู้	เวลาเรียน ๑๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ นักสืบน้อย ผจญภัยชุมชน	เวลาสอน ๓ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ นักสืบน้อย พิสูจน์ท้องถิ่น	เวลาสอน ๓ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ นักสืบน้อยย้อน รอยประวัติศาสตร์	เวลาสอน ๓ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ นักสืบน้อยถอดรหัสชุมชน	เวลาสอน ๓ ชั่วโมง

ซึ่งออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) บูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL) สามารถนำองค์ความรู้ไปวิเคราะห์เชื่อมโยงในรายวิชาต่างๆ ได้ซึ่ง ผู้สอนกำหนดเนื้อหาการเรียนการสอน ดังนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ นักสืบน้อย ผจญภัยชุมชน การเรียนรู้เกี่ยวกับด้วยการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ (Concrete Experience : CE) Kolb จำแนกเป็นการเรียนการสอนในห้องเรียน และการศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในบ้านเหล่าคำ โดยอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของชุมชนผ่านกิจกรรมผู้เฒ่าเล่า ผู้เยาว์เขียน บริบทพื้นที่และเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้ชุมชน เช่น ปฏิทินชุมชน ประวัติศาสตร์ชุมชน แผนที่เดินดิน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ นักสืบน้อย พิสูจน์ท้องถิ่น และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ นักสืบน้อยย้อน รอยประวัติศาสตร์ เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการสะท้อนการเรียนรู้/ ทบทวนการเรียนรู้ (Reflective Observation : RO) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสะท้อนคิด เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเขียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้ จากการลงพื้นที่ด้วยการบันทึกการเรียนรู้และนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนเกี่ยวกับชุมชน เกิดเป็นชิ้นงาน โมเดลจำลองชุมชนบ้านเหล่าคำที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชุมชน อาชีพ วิถีชีวิตท้องถิ่น โดยนักเรียนได้ใช้เทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ จัดทำแผนภาพอินโฟกราฟฟิกรวบรวมข้อมูลดังกล่าวจัดแสดงผ่านการแสดง QR code แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ นักสืบน้อยถอดรหัสชุมชน การสรุปองค์ความรู้ (Abstract Conceptualization : AC) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนเขียน แผนภาพมโนทัศน์ (Mind Mapping) การสรุปการเรียนรู้ปฏิทินชุมชน ประวัติศาสตร์ชุมชน แผนที่เดินดิน ออกมาเป็นรูปแบบหรือกรอบความคิด การนำเสนอผล สรุปองค์ความรู้เป็นคลิปวิดีโอบอกเล่า ความ เป็นมา วิถีชีวิตตลอด ๑๒ เดือนของชุมชนผ่านปฏิทินชุมชนออนไลน์ที่สามารถ แสกน QR code เพื่อชมคลิปนำเสนอของนักเรียน

โดยจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ภาษาอังกฤษในเนื้อหาที่นักเรียนเรียนรู้และ บูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) และนักเรียนได้ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ผู้สอนมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นส่งเสริมความสามารถด้านการคิดขั้นสูง ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ วางแผนโดยใช้เหตุผลอย่างรอบด้าน และสามารถพัฒนาชิ้นงานอย่างสร้างสรรค์ ด้วยการ สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน การสัมภาษณ์ผู้เรียน และผลงานของผู้เรียน พบการเปลี่ยนแปลงกับ ผู้เรียน ดังนี้

๑. ด้านการเรียนรู้ พบว่า ชุมชนเป็นพื้นที่ในการศึกษาช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งต่างๆ ทั้ง โครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรมของชุมชน และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

๒. ด้านทักษะ ผู้เรียนมีทักษะการวางแผนในการเตรียมการลงพื้นที่เพื่อเข้าศึกษาในชุมชน โดยมี กระบวนการ ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาของชุมชน การคิดวางแผนการทำงาน การออกแบบ

และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนมี ทักษะการสื่อสารและการนำเสนองาน ด้วยการนำเสนอในรูปแบบที่หลากหลาย ผู้เรียนมีทักษะการใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้ชุมชน เช่น ปฏิทินชุมชน ประวัติศาสตร์ชุมชน แผนที่เดินดิน

๓. ด้านพฤติกรรมผู้เรียน ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและมีความสนใจมาก ขึ้นในการเรียนรู้ และทำให้บรรยากาศการเรียนรู้

๑. ขั้นการกำหนดกรอบหรือการวางแผน (Faming, Planing) เป็นการเตรียมการกำหนดกรอบที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ได้มาก ดังนั้นผู้เรียนและผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ร่วมกัน

๒. ขั้นดำเนินการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Activty Itself) เป็นตอนที่ผู้เรียนจะดำเนินการด้วยตนเองซึ่งเป็นขั้นตอนง่ายๆ ไม่ซับซ้อน โดยการซักถาม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้

๓. ขั้นการสะท้อน (Refection) เป็นขั้นตอนการสะท้อนหรือสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้โดยการเขียนบันทึกการเรียนรู้หรือการอภิปรายกลุ่ม โดยอภิปรายกลุ่มจากสิ่งที่ได้ศึกษารวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์

๔. เผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ (Demonstration and celebration) เป็นขั้นที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเผยแพร่ผลการผลงานสู่สาธารณะ ให้ครู นักเรียน และชุมชนรับทราบผลงาน ขยายการทำงานเพื่อพัฒนาในอนาคตต่อไป

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบของสื่อการเรียนรู้ของนวัตกรรม

การพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียนมากที่สุดโดยเฉพาะการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นผู้สอนจำเป็นต้องวิเคราะห์บริบทของการเรียนรู้ อาทิ จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อหาสาระ ลักษณะ และศักยภาพผู้เรียน วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน ศักยภาพและความถนัดของตัวผู้สอนเองตลอดจนสภาพแวดล้อมต่างๆ ก่อนเพื่อนำมาออกแบบการสอนและวางแผนการสอน ดังนั้น ผู้สอนมีความจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลงปรับปรุง รวมทั้งการคิดวิธีการใหม่สิ่งใหม่ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาอันจะเป็นประโยชน์ให้เกิดความพร้อมในการก้าวคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคเทคโนโลยี ก้าวหน้าเช่นปัจจุบันการคิดค้นวิธีการหรือรูปแบบใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนนี้เรียกว่า “นวัตกรรมการศึกษา”

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ การบูรณาการดังนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมบูรณาการ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ตามหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านเหล่าคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑ ตามตัวชี้วัดปลายทาง ซึ่งเป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐ ของกระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อหาคำตอบ พัฒนาระบบความคิด พิจารณา ไตร่ตรองก่อนตัดสินใจ กำกับตนเองในการเรียนรู้และการใช้ชีวิตมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน พิธีกรรมตามศาสนาที่ตนนับถืออย่างเรียบง่ายโดยมีการนำข้อมูลอัตลักษณ์สถานศึกษามาประยุกต์เข้ากับเนื้อหาสาระที่จำเป็นต้องเรียนรู้ ได้แก่ ๑) ประเพณีและความเชื่อ ๒) ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และ ๒) การประกอบอาชีพ ที่มีลักษณะโดดเด่น เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองและท้องถิ่น มีความผูกพันเกี่ยวโยงร้อยรัดวิถีชีวิตผู้คนและชุมชนเข้าเป็นหนึ่ง และเป็นรากฐานในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ในครอบครัว สังคมและต่อยอดการประกอบอาชีพมีสมรรถนะการจัดการตนเอง

ประกอบด้วย การเห็นคุณค่าในตนเอง การมีเป้าหมายในชีวิต การจัดการอารมณ์และความเครียด การจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต และสมรรถนะการคิดขั้นสูง ประกอบด้วย การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดเชิงระบบ การคิดสร้างสรรค์ และการคิดแก้ปัญหา และสมรรถนะการอาชีพ ประกอบด้วย การทำงานเพื่อการดำรงชีวิต ทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการแสวงหาความรู้ และความปลอดภัยในการทำงานโดยใช้การบูรณาการ เนื้อหา ด้านภาษา (CLIL) และเทคโนโลยี (TPACK) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สามารถนำองค์ความรู้ไปวิเคราะห์เชื่อมโยงในรายวิชาต่างๆ ได้ซึ่ง

ผู้สอนกำหนดเนื้อหาการเรียนการสอน ดังนี้

การเรียนรู้เกี่ยวกับด้วยการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ (Concrete Experience : CE) จำแนกเป็นการเรียนการสอนในห้องเรียน และการศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน โดยเนื้อหาอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของชุมชนบริบทพื้นที่และเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้ชุมชน เช่น ปฏิทินชุมชน ประวัติศาสตร์ชุมชน ประวัติชีวิต แผนที่เดินดิน การประกอบอาชีพ โดยใช้การบูรณาการ เนื้อหาด้านภาษา (CLIL) และเทคโนโลยี (TPACK)

การเรียนรู้เกี่ยวกับการสะท้อนการเรียนรู้/ทบทวนการเรียนรู้ (Reflective Observation: RO) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสะท้อนคิด เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเขียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้จากการลงพื้นที่ด้วยการบันทึกการเรียนรู้ และนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนเกี่ยวกับชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนจำแนกบริบทของชุมชนโมเดลจำลองชุมชนบ้านเหล่าคำที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชุมชน อาชีพ วิถีชีวิตท้องถิ่น โดยนักเรียนได้ใช้เทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ จัดทำแผนภาพอินโฟกราฟฟิกรวบรวมข้อมูลดังกล่าวจัดแสดงผ่านการแสดง QR code

การสรุปองค์ความรู้ (Abstract Conceptualization : AC) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเขียนแผนภาพโน้ตทัศน์ (Mind Mapping) การสรุปการเรียนรู้ออกมาเป็นรูปแบบหรือกรอบความคิด การนำเสนอผลการเรียนรู้ของผู้เรียน แผนภาพโน้ตทัศน์ (Mind Mapping) การสรุปการเรียนรู้ปฏิทินชุมชน ประวัติศาสตร์ชุมชน แผนที่เดินดิน ออกมาเป็นรูปแบบหรือกรอบความคิด การนำเสนอผล สรุปองค์ความรู้เป็นคลิปวิดีโอบอกเล่า ความเป็นมา วิถีชีวิตตลอด ๑๒ เดือนของชุมชนผ่านปฏิทินชุมชนออนไลน์ที่สามารถ แสกน QR code เพื่อชมคลิปนำเสนอของนักเรียน

การประยุกต์ใช้ความรู้ (Active Experimentation : AE) ผู้เรียนจะลงมือปฏิบัติเพื่อพิสูจน์การเรียนรู้ของตนเอง การจัดกิจกรรมการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ในชั้นเรียน เกิดเป็นนิทรรศการชั้นเรียน

ด้านแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนบ้านเหล่าคำ

วัดบ้านเหล่าคำ

ชุมชนบ้านเหล่าคำ

ด้านสื่อ

ภาพถ่าย

บัตรภาพ-บัตรคำ

สื่อการเรียนรู้

ใบกิจกรรม

สื่อกระดานออนไลน์

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนมีส่วนร่วมในการศึกษาทุกขั้นตอน มีอิสระและกระตือรือร้นกับการลงพื้นที่สำรวจแหล่งเรียนรู้ ในท้องถิ่นร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน เพราะถ้าผู้เรียนมีความสุข สนุกสนาน มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู กับเพื่อนๆ ในชั้นเรียน และชุมชนท้องถิ่น ย่อมส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี และพร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพของตน ภายหลังจากจัดการเรียนรู้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) บูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) ร่วมด้วยนั้นทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะให้นักเรียนเกิดความสามารถทางด้านภาษา ภาษาอังกฤษ ที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และส่งเสริมให้ครูและนักเรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว CLIL จึงส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษ ได้อย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันมากขึ้นด้วย เป็นการเปลี่ยนทัศนคติของการเรียนภาษา เน้นการประเมินผลระหว่างเรียน เป็นการประเมินความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน และในการบูรณาการเทคโนโลยีกับวิธีสอนและเนื้อหาที่สอน (Technological Pedagogical Content Knowledge หรือ TPACK) เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕- ๖ มีสมรรถนะการการคิดขั้นสูง โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) บูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) และจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL)

๒. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕- ๖ เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) บูรณาการเทคโนโลยีในการสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะ (TPACK) และจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBL) มีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

๑๓. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

งบประมาณจำนวน ๗,๕๐๐ บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. กิจกรรมสร้างสื่อนวัตกรรม

-ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ในการสร้างสื่อนวัตกรรม ๓,๕๐๐ บาท

๒. กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน

-ค่าวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ๔,๐๐๐ บาท

๑. กิจกรรมผู้เฒ่าผู้เยาว์เขียน (The elders tell, the young write.)

๒. กิจกรรมเกษตรทันสมัย (Young Smart Farmer)

๓. กิจกรรมนิทรรศการชั้นเรียน(Classroom Exhibition)

๑๔. การประเมินผล

แนวทางการวัดและประเมินผลจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ได้แบ่งวัตถุประสงค์การประเมินผล ประกอบด้วย

๑. การประเมินการเขียน (Written assessment) การเขียนบันทึกสะท้อนคิด (Reflection Journal) เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนตรวจสอบประสบการณ์ของตนในด้านผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร ทักษะส่วนบุคคล และการมีส่วนร่วมกับชุมชนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

๒. การนำเสนอด้วยปากเปล่า (Oral assessment) เป็นการประเมินเพื่อสังเกตผู้เรียนในการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับประเด็นที่ได้เรียนรู้ รวมถึงการประเมินความเข้าใจและทักษะการนำเสนอของผู้เรียน ในระหว่างการนำเสนอ ผู้สอนสามารถให้ข้อเสนอแนะในทันทีเมื่อพบว่าผู้เรียนมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน พร้อมทั้งเติมเต็มความรู้ให้กับผู้เรียนด้วย

๓. การใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Research scales) สำหรับประเมินทักษะต่าง ๆ เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดเชิงระบบ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะคิดแก้ปัญหา เป็นต้น

แนวทางการประเมินดังกล่าวข้างต้น เป็นการประเมินตามสภาพจริง โดยครู ชุมชน และนักเรียน ร่วมกัน ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ซึ่งจะสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนได้อย่างครอบคลุม

คำอธิบาย Descriptors	การประเมินความก้าวหน้า (Formative assessment)	การประเมินผลสรุปรวม (Summative assessment)
วัตถุประสงค์การประเมิน	เข้าใจการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เรียนรู้ได้ ด้วยตนเอง อย่างอิสระ	ตรวจสอบการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล
จุดเน้น	กระบวนการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้
วิธีการประเมิน	การทดสอบ การปฏิบัติจริง การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะ	การทดสอบ การปฏิบัติจริง การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะ
สิ่งที่ประเมิน	ตามวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ (terms of standards mastered)	ตามวัตถุประสงค์และเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ (terms of standards mastered)
ระยะเวลาการประเมิน	ตลอดระยะเวลาของการเรียนการสอน	ภายหลังสิ้นสุดการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๓). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๕). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๕). **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (๒๕๕๘). **การวัดและการประเมินผลการศึกษา**. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- พงศธร มหาวิทยาลัย. (๒๕๖๐). **นวัตกรรมการเรียนรู้จากฟินแลนด์**. นิตยสาร สสวท, ๔๖(๒๐๙), ๔๐-๔๕.
- พรพีโล เลิศวิชา และอัครภูมิ จารุกร. (๒๕๕๐). **ออกแบบกระบวนการเรียนรู้โดยเข้าใจสมอง**. กรุงเทพฯ: ตำนานการพิมพ์.
- สาวิตรี โชตกและ อรพินศิริสัมพันธ์ (๒๕๖๕). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ท้องถิ่นตามแนวคิดประวัติศาสตร์บอกเล่า เพื่อส่งเสริมการรับรู้ความรู้สึกลทาง ประวัติศาสตร์ร่วมกัน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา**.วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์ (มสพ.) ปีที่ ๒๔ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๕.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **คู่มือหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานฯ, ๒๕๔๖.
- _____ . **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑**. พิมพ์ครั้งที่ ๑ . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๒.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (๒๕๖๐). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)** กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๔๐). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๕ - ๒๕๕๙**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- วิจารณ์ พานิช. (๒๕๕๕). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ ๒๑**. กรุงเทพฯ: ตาตาพับลิเคชั่น.
- ทศพร ดิษฐ์ศิริ และ ญัฐพล รำไพ; สุธิเทพ ศิริพิพัฒน์กุล. **การพัฒนาแบบการเรียนรู้แบบ ผสมผสานด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาวิชาชีพครู**. วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, ๒๕๖๔